

Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör

Beszámoló a 2025. május 28. -i Közgyűlésre

Választástól - választásig

2020. február 13. - 2025. május 28.

III. Ötéves beszámoló

Czakóné Czédli Jolán

I. Ötéves beszámoló
2015. Május 27.

*A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör
Tevékenysége
Beszámoló 2009. november 10. - 2015 május 27.*

Gyula, 2015.

Czakóné Czédli Jolán

**II. Ötéves beszámoló
2020. Február 13.**

*Beszámoló II.
A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör
Tevékenységről
2015. május 27. - 2020. február 13.*

Gyula, 2020. február 13.

Czakóné Czédli Jolán

A 2020. február 13-án megválasztott vezetőség

**A választás eredményeként a Baráti Kör elnöke Czakóné Czédli Jolán, titkára Kőváriné Szabó Erzsébet lett.
A vezetőség további tagjai: dr. Vasas Ferencné, Csiffári Nándor, Schriffert András, Juhász András, Czakó András**

2020.
COVID-os évek jöttek

11 évesen maszkban ez az év
születési ünneplés nélkül telt

2021.

Szeptemberben még összejöhattünk de 12 évesen is maszkban koszorúztunk és nem ünnepelhettünk

2022.
Már maszk nélkül.

13 évesen már maszk nélkül koszorúzás, de
a születésnap ünneplése elmaradt

2023. Február 23-án megünnepeltük az elmaradt 13. születésnapunkat

22/02/2023 15:49

2023. nov. 9-én, 14. születésnapunkon

2024. dec. 10-én, 15. születésnapunkon

2020. évi események

A COVID járvány rányomta bélyegét a Baráti Kör tevékenységére is, nagyon hiányoztak az összejövetelek, tervezett programjaink elmaradtak.

Főleg online kapcsolatban voltunk . Személyes találkozásra óvatosságból alig került sor.
Néhány fontosabb esemény és a honlapon megjelent hírek.

2020.

Az archív fotók digitalizását megalapozó tervtári napokat folytattuk legtöbbször **Csiffári Nándor, Szabó Béla, dr. Vasas Ferencné és Czakó András** részvételével, de **Medve József** is szívesen segített.

Közös programunk volt március 10-én a „**Beporzók napja**” a Tájvízházban. Ehhez kapcsolódóan méhészeti ismeretterjesztő órán vettek részt tagjaink, meghallgatva **Péli Tibor István** tagtársunk érdekes bemutatóját.

Bodoki sírok gondozása 2020.

A Bodoki sírok gondozását ezévben is többször végeztük. Szeptemberben az Ó-Református Temetőben **Málik Emma, dr. Vasas Ferencné, dr. Vasas Ferenc.**

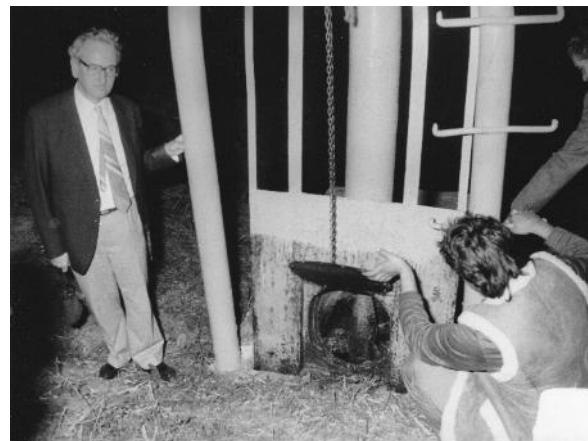
Háttérben folytatott kutatásaink során
fotókat gyűjtöttünk dr. Kienitz Gábor tud.
kutató mérnökről / Kienitz Vilmos fia/
Kozák Péter életrajzi írásához.

Kienitz Gábor

vízépítő mérnök

Születési adatok 1930. július 11. Gyula, Békés vármegye

Halálozási adatok 2010. december 30. Budapest

Család

Sz: Kienitz Vilmos (†1959) az Alsó-Fehérkőrösi Ármentesítő Társulat igazgató-főmérnöke. Nagy Gabriella (†1961) általános iskolai tanár. Testvére: Kienitz Vilmos, a Mélyépítési Tervező Vállalat (MÉLYÉPTERV) mérnöke. F: 1. 1954–1965: Imrik Johanna villamosmérnök. Elvált. Leánya: Kienitz Rita (1958–). 2. 1966-tól Jancsa Edit, a Típustervező Intézet technikus. Fia: Kienitz András (1968–).

Iskola

A gyulai Karácsonyi János Gimnáziumban éretts. (1949), az ÉKME Mérnöki Kar Vízepítő Szakán mérnöki okl. szerzett (1953), a BME-n doktorált (1972); a műszaki tudományok kandidátusa (1972).

Életút

A Mezőgazdasági Vízügyi Tervező Iroda (MEVITERV), ill. az átszervezés után a Vízügyi Tervező Iroda (VIZITERV) tervező mérnöke (1953–1957), a Mély- és Vízepítési Tervező Mérnöki Munkaközösség vezetője (1957–1959). A VIZITERV irányító-tervező mérnöke (1959–1965), a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet, ill. a VITUKI Rt. főmérnöke, a III/4. Belvízkutató Csoport, ill. a Rendszer-hidrológiai Osztály osztályvezető főmérnöke, tud. tanácsadója (1965–1995). A BME c. egy. docense (1993-tól). Az UNESCO Nemzetközi Hidrológiai Továbbképző Tanfolyamának igazgatója (1987–1995). Az UNESCO megbízásából Irakban (1971), Zambiában dolgozott (1975–1976), majd a Meteorológiai Világszervezet (WMO) projektvezetője Nigerben (1978–1983). Az MTA-TMB-n Salamin Pál aspiránsa (1964–1968). / Kozák Péter/

Ezt a kutatást **dr. Vasas Ferencné és Lázárné Zsuzsa** folytatta.

Az **Uhrin János vízmester** életével kapcsolatos gyűjtőmunkát az elmúlt évben zárták le, melyet egy előadásban összegezték.

Később adódott lehetőség arra, hogy az **előadás 1-1 kinyomtatott példányának** megküldésével köszönetet mondjunk **Strifler Gyögné Erzsikének**, valamint **Uhrin János két unokájának, Csaba Zsuzsának és dr. Csaba Kálmánnak**, hogy emlékeik megosztásával segítették munkánkat, így méltó emléket állíthattunk az Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő Társulat vízmesterének.

Ez az épület 1893-tól–1948-ig az

**Alsó-Fehér-Körösi
Ármentesítő, Belvízszabályozó és Vízhatszanosító
Társulat**
székháza volt.

A Társulat 1853-tól 1948-ig szolgálta a térség
árvízmentesítését, belvízelvezetését és vízhatszanosítását.

Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság
2019.

**Javaslatunk emléktábla elhelyezésére a Társulat egykori székházának a falára
Az ötlet Pálinkás Lajostól származik, szeretnénk megvalósítani**

2020.

2020-ban a honlapunkon megjelent hírek,
emlékezések

2020. február - Tisztújítás a Baráti Körben

Közgyűlést tartott 2020. február 13-án a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör a KÖVÍZIG Kistárgyalójában, melyen Vezetőség választásra került sor. Czakóné Czédli Jolán [ppt előadásban](#) ismertette az előző választás óta eltelt időszakban végzett feladatokat, 2015. május 27-től-2020. február 13-ig. A beszámoló után megköszönte az eddigi vezetőségnek és a tagságnak a végzett munkát. Megemlékezett Takács Lajosról, aki a BK tiszteletbeli elnöke és 9 éven át példaértékű vezetőségi tagja volt és külön köszönetet mondott Cserkúti Andrásnénak 10 éves kiváló vezetőségi munkájáért, sajnálva, hogy továbbiakban nem vállal vezetőségi megbízást. A közgyűlés újraválasztotta Czakóné Czédli Jolán elnököt és Kőváriné Szabó Erzsébet titkárt, dr.Vasas Ferencné vezetőségi tagot 10-10 éves munkájuk után, Juhász András vezetőségi tagot 5 éves megbízás után és a vezetőség három új taggal bővült, Csiffári Nándor, Czakó András és Schriffert András személyében. További jó munkát kívánunk a ma 24 főt számláló BK-nek!

2020. március – Megemlékezés Bokoki Károlyról

Bodoki Károly / 1814-1868/ 206 évvel ezelőtt 1814. március 29-én született Békésen. Sokoldalú műveltségre tett szert, több nyelven beszélt, mérnöki oklevelet 1836-ban kapott. Két évig a budai Országos Építési Igazgatóság szolgálatában állt, majd végleg Gyulán telepedett le. Vármegyei mérnöki tisztsége mellett ő lett az 1845-ben alapított Körös Szabályozási Társulat műszaki igazgatója, majd a Tisza-völgyi Társulathoz csatlakozás után a Körös-Berettyó vidék osztálymérnöke. Munkássága egybeesett a vízügyekben történő korszakváltással, mikor a helyi érdekű, részleges gátépítések és lecsapolások helyett az egész vízrendszerre kiterjedő, egységes szabályozási tervek születtek. Ezeknek vált fő tervezőjévé és megvalósításának irányítójává. **Bodoki Károly születésének 200. évfordulóján**, 6 esztendővel ezelőtt avatták fel Széri-Varga Géza szobrászművész által készített egész alakos szobrát Gyulán, a KÖVÍZIG székház előtt, a bicentenáriumi emlékév keretében. A **Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör** ezen évfordulókon a szobornál elhelyezett virággal tiszteleg, melyre ez évben is sor került.

2011.

2020.09.03.

Bodoki Károly és Bodoki Kálmán sírjának gondozása

Gyulán az Ó-Református temetőben lévő Bodoki sírokat rendezte 2020. szeptember 3-án a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör részéről Málík Emma, dr.Vasas Ferencné, dr.Vasas Ferenc és Czakó András.

A Baráti Kör tagjai tíz év óta gondozzák Bodoki Károly és Bodoki Kálmán családi sírját, ezzel is kifejezve a mérnök dinasztia iránti tiszteletüket.

/A 2011-ben készült képen a sírgondozók Takács Lajos, Málík Emma, Kőváriné Szabó Erzsébet és Czakó András ./

2020.09.03.

2020.09.03

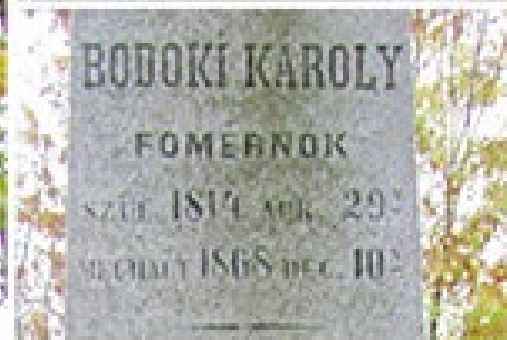
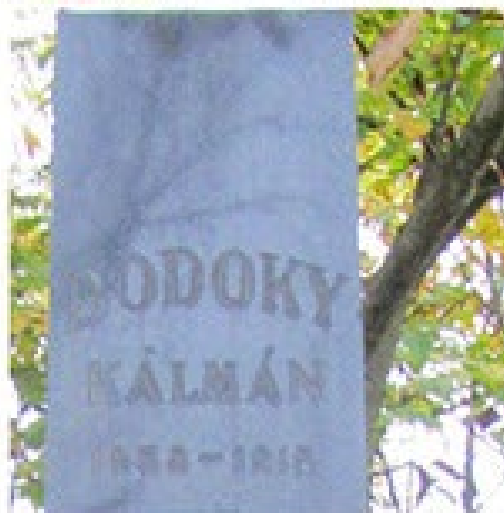
2020. szeptember - Megújult a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum homlokzata Hosszúfokon Mezőberény mellett, a Kettős-Körös jobb oldalán keletkezett belvizek beemelésére 1898-ban épült a Hosszúfok I.sz. gőzüzemű szivattyútelep. A ma már nem üzemelő szivattyútelepen 1974-ben igazgatóságunk vízügyi múzeumot hozott létre, mely Bodoki Károly nevét viseli. A múzeum tetőjavítása és alászigetelése után, az idén tavasszal a vakolat és a díszítő elemek helyreállítását is elvégeztük, majd a falak külső festése is elkészült. A homlokzati színeket a korabeli képek, és a rendelkezésre álló információk alapján határoztuk meg. Az acélszerkezetű ablakokat is felújítottuk és a törött üvegeket is kicseréltük. A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum kiállítási tereiben a Körös-vidék vízügyi múltját bemutató tablók, vízgazdálkodással kapcsolatos műszerek gyűjteménye található Az épületben a falazott gőzkazán és az eredetileg felszerelt gépészeti egységek ma is a beépítés helyén láthatók. Az ipartörténeti, vízügyi emlékeket őrző múzeum, megújult külsővel várja a látogatókat.

Tervtári fotók dokumentálása

A Baráti Kör tagjai folytatták szeptember 9-én a tervtári fotódokumentumok előkészítését digitalizálásra. Pozsárné Kaczkó Zita összekötőnkől örömmel tudtuk meg, hogy a vízügyi igazgatóság jól halad a fotók feldolgozásával, ezért néhányan összejöttünk az elővigyázatosság miatt szüneteltetett munka folytatására. Nem tudjuk elhallgatni a jól ismert tanulságot, ha valaki fotót készít, vagy albumot állít össze, haladéktalanul írja rá mikor, hol, milyen alkalomból, ki készítette és kik láthatók rajta! Mint tapasztaljuk, ezt 30-40 év után megfejteni még azoknak sem egyszerű, akik részt vettek az eseményen. A képen látható Szabó Béla, Csiffári Nándor és Czakó András a tervtári napokon szinte minden alkalommal részt vett, s most is kedvtelve végezte ezt a munkát. Egy mintát is bemutatunk a munka keretében felvett adatlapok közül. A minta letölthető innen:

<http://www.kovizig.hu/baratikor/00-nyitolap/baratikor-slider/tervt%C3%A1ri-fotok-dokumentalasa-adatlap.pdf>

Emléküket őrizzük!

Ez évben is megemlékeztünk az elhunytakról Halottak Napja alkalmából. Október 27-én helyeztünk el koszorút, mécsest Bodoki Károly, Bodoki Kálmán, Takács Lajos emlékére. Virágot vittünk Góg Imre, Vámos Sándor, Szilágyi Ferenc, Kienitz Vilmos és sok más tisztelt elődünk, kollégánk sírjára. November 2-án gyújtottunk mécseseket az Ó-Református, Új-Református, Szentháromság temetőben, Sarkadon és más helyeken emlékükre.

110 éve született dr. Mosonyi Emil

Többszörösen is okunk van arra, hogy ez év novemberében dr. Mosonyi Emilre emlékezzünk, ugyanis a jeles mérnök száztíz évvel ezelőtt született, 1910. november 10-én, ráadásul a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság bemutatóházában, a Tájvízházban lévő emlékszobája is e hónap 24-én ünnepli átadásának tizedik évfordulóját. Az elmúlt időszakban sokakat megragadott múzeumunk nem túl szokványos tematikája. Dr. Mosonyi Emil emlékszobája valahogyan elkülönül, talán inkább kiemelkedik a többi termünk közül. Olyan, mint egy sziget, ahová jól esik horgonyt vetni és benne elidőzni. Tény, hogy az emlékszoba genius loci-ja, avagy a hely szelleme sokakat megérintett. Eleve rokonszenves ember benyomását kelti dr. Mosonyi Emil fotója, rövidfilmjéből megismerhető hangja, eseménydús életútja, sikerektől és küzdelmekről való edzettsége, közismert egyenessége tovább növelheti az iránta érzett szimpátiát. Írásunkban – rendhagyó módon – nem az életútját idézzük vissza, hanem egy különleges nézőpontból engedünk bepillantást az Emlékszobába. Nézzünk meg együtt néhány esetet, amelyből megtudhatjuk, milyen hatással is volt látogatóinkra Emil bácsi dolgozószobája.

Vízmester ház a Gyulai duzzasztónál 1910.
Fényképezte: Uhrin János vízmester

Egy gyűjtőmunka utóélete

A Baráti Kör munkacsoportja 2019-ben Uhrin János, az Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő Társulat egykori vízmesterének életével kapcsolatosan végzett gyűjtő munkát. A kutatás lezárásaként dr. Vasas Ferencné 2020 februárjában egy pp előadásban mutatta be Uhrin János életét, mely kapcsán a vízmester képzés története, az Ármentesítő Társulat tevékenysége és a korabeli társadalmi viszonyok is bemutatásra kerültek. Uhrin János unokái - megismerve az előadást - köszönetüket fejezték ki az elvégzett munkánkért, melyhez tőlük további - családi gyűjteményből - származó fotókat is kaptunk. Különösen örültünk az Uhrin János által 1910-ben a vízmesterházzal készített fényképnek, de kaptunk például egy korabeli fotót a duzzasztóról és eddig általunk nem ismert fényképet Uhrin János vízmesterről. Közreadjuk továbbá dr. Csaba György megküldött életrajzának egy részletét, melyben a nagyapánál, Uhrin János vízmesternél, Gyulán töltött gyermek éveiről ír.

H.Kovács Gábor
1932-2020.

In Memoriam H. Kovács Gábor / 1932-2020/

Váratlanul ért bennünket a szomorú hír, hogy 2020. november 21-én elhunyt H. Kovács Gábor, a vízügyi igazgatóság nyugdíjas gépésztechnikusa. Alapításunk óta 2018-ig, Gyuláról történt elköltözéséig a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör aktív, majd azóta tiszteletbeli tagja volt. Gyomán született 1932. március 1.-én. 1951.-ben végzett a Bánki Donát Műszaki Főiskola elődjében. Mint a vízügyi múlt és a gépészeti szakterület ismerőjének nagy tisztelettel adóztunk tudásának, köszönjük a munkáját! Nem felejtjük az együtt töltött éveket, a jó hangulatú beszélgetéseket, a humoros vízügyi történeteket, a szakmai tanácsokat, a szivattyúk vagy más gépészeti berendezések értő ismertetését.

November 27-én az Új-református temetőben vettünk tőle végső búcsút. Emlékét szeretettel megőrizzük! Nyugodjon békében!

Rövid életrajzi leírással és az elköltözésekor neki írt levelünkkel emlékezünk rá.

Bodoki Károlyra emlékeztünk!

Emléktábla örökíti meg Gyulán - 2010. dec. 21-i felavatása óta - Bodoki Károly (1814–1868) emlékét. Az Emléktáblát azóta minden év december 10-én, vagy közeli napjaiban közösen megkoszorúzza a Körös-vidéki vízügyi Igazgatóság és a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör, előtte megemlékezve Bodoki Károly életéről, munkásságáról és 1868. dec. 10-én történt elhunytáról. Ebben az évben rendhagyó módon történt az emlékezés. A korábbi évek megemlékezéseiről Czakóné Czédli Jolán készített egy fényképes (<http://www.kovizig.hu/baratikor/05-galeria/galeria.php>) és egy szöveges (<http://www.kovizig.hu/baratikor/00-nyitolap/baratikor-slider/10-eves-a-bodoki-emlektabla.pdf>) összeállítást, melyet digitális formában juttattunk el a Baráti Kör tagjainak. A közös koszorúzás azonban ez évben sem maradt el, december 10-én Szabó János vízügyi igazgató és Juhász András BK vezetőségi tag helyezték el a tisztelet koszorúit. A korlátozott számban jelenlévők pedig az Emléktábla előtt meggyújtották az emlékezés mécseseit.

2021.

- Az évet most is a **Munkatervünk** összeállításával kezdtük, optimistábban a várható lehetőségeknél, összejöveteleket és kirándulásokat is tervezve, de a járvány akadályozta. Folyamatos volt a kapcsolattartásunk a Baráti Körben, az online térben gyakran találkoztunk.

2021.

A Munkaterv készítésekor felhasználtuk az „50 éves a Vízügy” igazgatósági kiadványt, az Évek-Események fejezet átnézésével az ünneplésre méltó évfordulók kiválasztásához. Felvetődött, hogy ki kellene egészíteni napjainkig az eseménysort.

Az **Évek-Események** 1953-2020. az Igazgatósággal közösen, Kaczkó Zita vezetésével elkészült, megkértük **Lázárné Zsuzsát**, aki nagyon jó érzékel rendelkezik ilyen téren, hogy „lektorálja” a BK nevében. Ő ennek eleget is tett, köszönjük!

KÖVIZIG - ÉVEK-ESEMÉNYEK 1953-2020

Az esemény időpontja	Esemény megnevezése	ÉVFORDULÓ				
		20 21	20 22	20 23	20 24	20 25
1953	Szeptember 30-án megalakult a Gyulai Vízügyi Igazgatóság	68	69	70	71	72
	A vízügyi igazgatóságok között meghirdetett versenyben igazgatóságunk az ötödik helyezést érte el					
	Október 1-jén Kurta József igazgatói kinevezést kapott					
1954	Szeptemberben a vízügy teljes működési területére elkészült az aktuális árvízvédelmi nyilvántartási terv	67	68	69	70	71
	A gát és csatornaórházak fejlesztési programjához országosan egységes irányterv változatok készültek a lakóépületekre és melléképületekre is kiterjedően.					
	A magyar-román együttműködés keretén belül átadott adatokból elkészültek a közös érdekeltégű romániai területek folyóinak műszaki dokumentumai (hossz-szelvényei)					

A 2021. évi Munkatervben a nyugdíjba menőkről kezdett sorozat folytatását terveztük, s meg is valósult! Tavaly a Nagytóti gátőrháznál gátőrváltás történt (apáról fiúra szállt a gátőrség). A nyugdíjba vonuló gátőr, **Simándi Gyula** **Schriffert András** vezetőségi tagunknak elmondta, hogy több korábbi őse is gátőr volt az Igazgatóságnál. A tőle kapott kézirat és beszélgetések alapján András érdekesen megírta a gátőr dinasztia történetét. **Schriffert András riportja Szodorai Lászlóval** is nagyon jól sikerült, a Békés Megyei Hírlapban is megjelent 2021. augusztus 4-én. **Kőváriné Szabó Erzsébet Nagy Sándorral** készített beszélgetése is példaértékűen sokszínű, érdekes. Folytatni fogjuk a sorozatot.

Simándi Gyula Nagytóti gátőr

1984-től ebben az irodában és ezen a helyen dolgozott nyugdíj

Szodorai László a nyugdíjba vonulása alkalmából kapott festménnyel

Bodoki Károly szobránál

Az ünneplő tavaszi virág elhelyezés sem maradt el Bodoki Károly immár 7 éves szobránál, és az Ó-református temetőbe is kivittük az emlékezés virágait Bodoki Károly születésének 207. évfordulóján, **március 29-én.**

Fájó búcsú Pálinkás Lajos igh. főmérnöktől

Mély megrendüléssel fogadtuk a tragikus hírt, hogy **2021. március 4-én, életének 83. évében elhunyt Pálinkás Lajos ny. főmérnök**, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság volt mb. igazgatója, 24 éven át igazgatóhelyettes főmérnöke, a Körös-vidéki vízgazdálkodás korszakot meghatározó, vezető személyisége, Baráti Körünk tagja.

Múzeumok éjszakája.

Múzeumok Éjszakája

2021. JÚNIUS 26.

**MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA
A TÁJVÍZHÁZBAN**

Gyula, Városház u. 25.
Nyitva: 18.00 – 24.00 óráig

KEDVEZMÉNYES BELÉPŐJEGY EZEN AZ ÉJSZAKÁN: 200 FT
10 éves kor alatt ingyenes!

KÉRDEZZ-FELELEK-FÜLELEK
Interaktív ismeretszerzési lehetőség régióink vízügyi és természeti vonatkozásairól – avagy a vízügy éjszakája újrhangolva

Természetes anyagokkal az árvizek ellen – építs nyúlgátat és jászolgátat
Miből keletkezik a belvíz, és mit teszünk ellene,
hogyan szabhatunk gátat a környezetszennyezésnek
- terepasztalon szivattyútelepeink és a vízminőségvédelem

Kikristályosodott múlt – a vízepítéstől az értéktárig
Méhzsongás a Kőrös fölött – ismerkedés a méhekkal nemcsak kezdőknek
Érintsd meg a természet kincseit – tapintsd, szagold, érezd

Újra nyit a Boszisarók – tudd meg a jövődet
Találd ki – ahol Mi is kérdezhetünk és Te is válaszolhatsz
Suhogás, dobogás, csillogás – interaktív játékok kicsiknek és nagyoknak

„HALL, LÁT, BESZÉL”
Nemzeti Értékekről – érthetően – KIÁLLÍTÁS

Beszérvényezésre kizárólag a védettségük megfelelő minden igazolt személy, valamint a fotózásról a társaság közös ígéretére lehetett szó. Számukra a megfigyelés nem kötelező.

A Könyvtári Városi Igazgatóság rendezvényein képe és hangfelvétel készült. Részvételért hozzájárul ahhoz, hogy a felvételeket igazgatóságunk használja és terjeszti, saját felismerési, kiadványaitban, illetve promóciós anyagainak felhasználására. A felvételek a rögzítési személyek engedély nélküli másolat vagy másolatok készítésére nem jogosítanak. További információk: www.kovizig.hu/ajudatrendezmeny.php

Június 26-án a TájVízHáz-ban 2021-ben is megtartásra került, Schriffert András, Csiffári Nándor, Szabó Béla a BK részéről, Kőváriné Sz E, Juhász András és Péli Tibor kettős szerepben segítették az érdeklődőket.

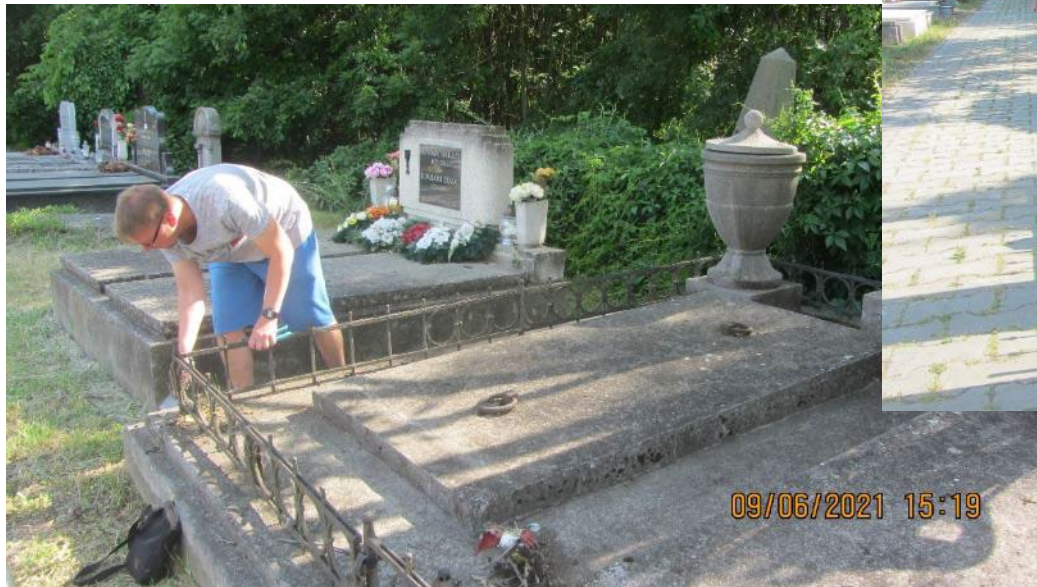
Búcsú dr. Kovács Lajos mérnöktől

Szomorúan fogadtuk és adtuk közre a hírt, hogy **2021. március 25-én dr. Kovács Lajos mérnök** végleg elment. Már nem csak a Körös-vidékről, ahol a Vízügyi Igazgatóságnál 12 éven át osztályvezetőként dolgozott, hanem az új otthonából, a németországi Essenből is. Az elmúlt évben a honlapunkon és a Hírlevélben az ő írásával emlékeztünk Dr. Mosonyi Emilre, aki barátja, tanára, segítője, példaképe volt.

A Bodoki-sírok rendbetétele

Ebben az évben három alkalommal történt. A mindkét síron jelentkező javítási igények miatt **Schriffert András** és **Juhász András** tartottak egy BK szakértői szemlét Csőke Péter vállalkozóval a szükséges javítások felmérésére, és a költségigény felbecsülésére, mely tetemesnek bizonyult.

Kapus-híd és Táj Víz Ház a Megyei Értéktárban

Kapus-híd és TájVízHáz oklevél átadás a Megyenapon. A **Békés Megyei Értéktárba** 2020-ban bekerült **Gyulai Kapus-híd** érték oklevelének átadására **2021. 09. 04-én** került sor a **Megyenapon**. Mint az érték felterjesztői, meghívást kaptunk rá, Szabó János igazgató és Péli Tibor vette át Zalai Mihály elnöktől.

A Takács Lajos Emléksarok a kiállítandó anyag gyűjtése elkezdődött

Munkatervünkhöz kötődve készítettük elő a **Takács Lajos Emléksarokhoz** a kiállítandó anyagot. **Lázárné Zsuzsa** és **Vasasné Ági** felkutatta az írásait, mint kiderült, szép számmal jelent meg publikációja országos szaklapokban is, nem csak a Vízügyi Szemlében.

Kienitz leszármazottak jártak a Körös-vidéken. Kienitz Vilmos unokája, Kienitz András kereste meg Baráti Körünket. Kienitz Vilmos az Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő Társulat igazgató-főmérnöke, később a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság főmérnöke volt. András családjával augusztus elején egy hetet töltött a Körös-vidéken, és segítséget nyújtottunk neki abban, hogy megmutathassa fiainak dédapjuk találmányát, az ú.n., „Kienitz féle” szárnylapátos szivattyút. A szivattyút Kovács Ákos területi felügyelő, a Hosszúfoki Múzeumot és az ott található két szivattyút Hegedűs András gátőr segítő közreműködésével tekinthették meg. Két albumot digitalizálásra készítettünk elő a Kienitz ünnepségről, és anyagáról.

2021.

2021-ben a honlapunkon megjelent hírek,
emlékezések

A megemlékezés virágai

Már hét éve, hogy Bodoki Károly (1814-1868) születésének 200. évfordulóján felavattuk egész alakos szobrát, a vízügyi igazgatóság székháza előtt. Az utókor így tisztelgett mérnöki munkássága, a Körös-Berettyó szabályozásában kifejtett elévülhetetlen érdemei előtt. A Baráti Kör a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az idén is elhelyezte a megemlékezés virágait a szobornál és a Református Ó-temetőben lévő sírjánál. Véletlen egybeesés, hogy a napokban akadtunk rá Dr. Papp-Váry Árpád, a Budapesti Metropolitan Egyetem professor emeritusa által, a GEODÉZIA ÉS KARTOGRAFIA folyóirat 2021 évi 1. számában „Bodoki Károly földmérő szobra Gyulán” címmel írt cikkére. Ezen írásából megtudtuk, hogy nemzetközileg is különleges művészi alkotásnak számít ez a szobor, mert nagyon ritka, hogy mérnököt a munkavégzését segítő munkaeszközével együtt ábrázolják.

Búcsúzunk Pál linkás Lajos (1938-2021) főmérnök úrtól!

Szomorú szívvel, megrendülve fogadtuk a hírt, hogy 2021. március 4-én, életének 83. évében elhunyt **Pál linkás Lajos** a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság nyugalmazott műszaki igazgatóhelyettes-főmérnöke, Baráti Körünk tagja. Tudtunk betegségéről, de bízunk abban, hogy erős élni akarásával ő ezt a kórt is legyőzi.

1962. július 1-én került a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatósághoz, ahol 37 éven át, 1999 februárjában történt nyugdíjba vonulásáig különböző beosztásokban, a ranglétrát végigjárva dolgozott. Ebből a legmeghatározóbb az a 24 év, amit műszaki igazgatóhelyettes-főmérnökként töltött kemény munkával, s szemlélete, tudása, vezetői stílusa alapvetően befolyásolta, meghatározta az Igazgatóság tevékenységét.

**In memoriam Dr. Kovács Lajos okl. mérnök,
közgazdász /1930. Devecser - 2021. Essen /**

Nemrég - novemberben - a honlapunkon és a Hírlevélben az ő írásával emlékeztünk Dr. Mosonyi Emilre, aki barátja, tanára, segítője, példaképe volt.

Most szomorúan rá emlékezünk, mert 2021. március 25-én **Kovács Lajos** végleg elment. Már nem csak a Körös-vidékről, ahol a Vízügyi Igazgatóságnál 12 éven át osztályvezetőként dolgozott, hanem az új otthonából, a németországi Essenből is. Czakóné Czédli Jolán a Vízrendezési Osztályon közvetlen munkatársa volt, most az ő általa felidézett emlékek megosztásával búcsúzunk tőle.

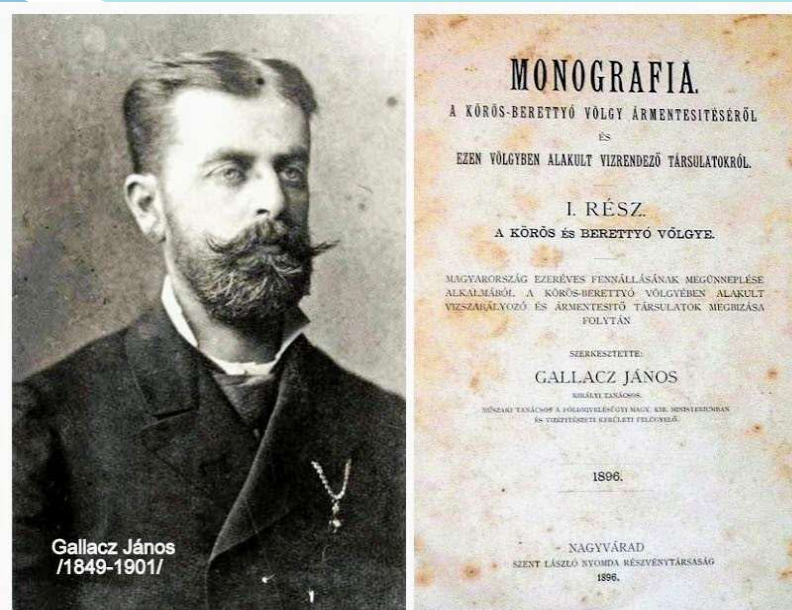

Köszöntjük a 30 éves Körös-vidéki Hírlevelet!

30 évvel ezelőtt, 1991. március 26.-án indult útjára a Körös-vidéki Hírlevél.

A Hírlevél alapítója, dr. Goda Péter igazgató a próbaszám beköszöntőjében úgy fogalmazott, hogy „nem akarunk újságot, hivatalos körlevelet, és vezetői sajtóorgánumot sem, de cél, hogy érdeklődést keltsünk, gondolkodást indítsunk el egy kis hír erejével. A hír pedig akkor hír, ha időben érkezik, rövid és egyértelmű, ugyanakkor kétirányú, ahogy a fény a visszaverő felületről megérkezik, a hír is így járja be igazán pályafutását, így érheti el a célját a Körös-vidékről útjára indított Hírlevél”. Ma már 30 éves múltra tekint vissza a kiadvány. Voltak változások az életében, a szemléletben, a formában, a Szerkesztő Bizottság összetételében, Kis ideig szünetelt is, s akkor bebizonyosodott, hogy mégis szükség van rá.

Szerencsére túlélte minden változást, a Múzeum Baráti Kör részéről most szeretettel köszöntjük! Egy olyan oldalára szeretnénk felhívni a figyelmet, ami számunkra az egyik legfontosabb tulajdonsága: archívummá vált! Dokumentum, mely segít eligazodni az emlékezetnek, támpontot ad a múltban, szembesít a tényekkel! Érték, mely sokak szorgos munkájával jött létre. Alapítóinak, felelőseinek, szerkesztőinek, íróinak, létrehozóinak, a fotós és informatikus kollégáknak köszönetünket fejezzük ki és szívből gratulálunk!

125 éves a Gallacz Monográfia

125 évvel ezelőtt, 1896 májusában jelent meg a Gallacz Monográfia a Körös-Berettyó völgy ármentesítéséről és az, ezen völgyben alakult vízrendező Társulatokról, Magyarország ezeréves fennállásának megünneplése alkalmából, az érintett Társulatok megbízásából. Szerkesztette Gallacz János királyi tanácsos, a Magyar Földművelésügyi Minisztériumban műszaki tanácsos és vízépítészeti kerületi felügyelő, aki a mű Előszavában fogalmazta meg a Monográfiával kapcsolatos célokat. A hatalmas, és a mai kor számára is nagyon értékes munkában sokan közreműködtek, közülük sokaknak nevesítve is köszönetet mond az előszóban. Számunkra külön öröm, hogy Bodoki Károly fia, Bodoki Kálmán is köztük van. Gallacz János Olmützben született. 1872-től dolgozott Gyulán, aktívan részt vett a város közéletében is. A Gyulai Folyammérnöki Hivatal vezetője volt, e beosztásában végzett a Körös-, Berettyóvölgyben felülvizsgálatot 1881-ben és 1882-ben. Ő készítette, az idén 125 éves gyulai tűsgát tervét. 1899-ben a Földművelésügyi Minisztériumba került és a Dunai Osztály munkatársaként dolgozott, 1901-ben váratlanul bekövetkezett haláláig. Napjainkban Újváriban utca viseli nevét.

1871. évi XL. törvénycikk a gátrendőrségről
...6. § A gátak mentében minden mértföldnyi távolságon legalább egy gátőrt tartani és ugyanannyi gátár-lakot állítani; a gátőröket kellő örököségi utasítással és szerszámokkal kell ellátni.

A gátak őrei

Baráti Körünk kiemelt feladatának tekinti a vízügyi múlt értékeinek megőrzését és ápolását. A vízügyi munka egyik alappillére a gát és csatornaőri feladatok ellátása. A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területén az árvízvédelmi és belvízi létesítményeket, napjainkban 65 gát- és csatornaőr felügyeli. A csatolt poszterek közreadásával az ő munkájuk előtt tisztelgünk abból az alkalomból, hogy 150 évvel ezelőtt 1871. június 10-én született meg az a törvény, amely megteremtette és egységesítette a „gátrendőrséget”. A gátőri intézmény már a törvény meghozatala előtt is működött, voltak töltéskerülők, gátőrök, gátbírók. 2015-ben a Víz Világnapra, a gátőri munka és a gátőri elnevezés történeti áttekintéséről, valamint a gátőri munkájáról készítettünk összeállítást. (Az örök számának a 2015-ös évi adatokhoz képest történt növekedését a társulati művek átvétele és az ezzel járó csatornaőri feladatok növekedése indokolta.) A gátőri szolgálatban gyakran vízügyi dinasztiák alakultak ki, erről egy napjainkban nyugdíjba vonuló gátőrrel történt beszélgetés kapcsán a Hírlevél hasábjain olvashatunk.

Emlékek a Táj-Víz-Ház múltjából!

A Baráti Körünk, a ma TÁJVÍZHÁZ-ként funkcionáló, egykori fürdőépület történetét kutatta 2011-2013-ban. A gyűjtőmunkát egy pp előadásban összegeztük.

Popp Alajos 1887-ben, bezárta mézesbábos üzletét, felhagyott családja ősi mesterségével, házát átalakítva abban gőz- és kádfürdőt nyitott. Tőle az ifjabb éveiben kocsigyártó iparos, Mandorf Gyula 1901-ben vásárolta meg a fürdőt. Lampel Dezső vendéglős, 1923-ban, mint bérlő kezdte üzemeltetni a korábban évekig nem működő fürdőt, majd 1925-ben a lakórésszel együtt, feleségével közösen megvásárolták. A gyermektelen Lampel házaspár unokaöccsüket (Gruber/Gömöri Lászlót) a 20-as években magukhoz vették és kitanították a fürdős, masször, pedikűrös mesterségre. A Baráti Kör részére az ő unokája küldte meg a családi albumukból a Lampel Dezső - Löbl Róza házaspárról készült fotót.

Kienitz-leszármazottak jártak a Körös-vidéken

Baráti Körünk egyik fontos feladatává vált a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatósághoz köthető szakemberek és az igazgatósági épületek volt tulajdonosainak leszármazottaival való kapcsolattartás. A Bodokiak, Uhrin János vízmester, a Táj-Víz-Ház régi tulajdonosának leszármazottai után, nagy örömünkre szolgált, hogy **Kienitz Vilmos** unokája, **Kienitz András** kereste meg Baráti Körünket. Kienitz Vilmos az Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő Társulat igazgató-főmérnöke később a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság főmérnöke volt. András családjával augusztus elején egy hetet töltött a Körös-vidéken és segítséget nyújtottunk neki abban, hogy megmutathassa fiainak dédapjuk találmányát, az u.n. „Kienitz féle” szárnyalapátos zsilipkapus szivattyút. A Fekete-Sebes-Körös közötti lokalizációs töltés 22+110 tkm szelvényében a G-II csatornán beépített szivattyút Kovács Ákos területi felügyelő, a Hosszúfoki Múzeumot és az ott kiállított két szivattyút Hegedűs András gátőr segítő közreműködésével tekinthették meg. Mint megtudtuk, András külföldön dolgozik. Édesapjával és testvérével legutóbb 1989. októberében járt Gyulán a nagyapja születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen.

85 évvel ezelőtt kezdték meg a Békésszentandrás duzzasztó építését

1936. október 1-én ünnepélyes keretek között kezdték meg a Békésszentandrás duzzasztó építésének előmunkálatait. A körösi hajózás és az öntözés jelentőségének méltatása után, a mezőgazdasági miniszter megtette az első kapavágást. A két kapavágásnyi földet kosárba tették, hogy azt a tisztelet jeléül Sajó Elemér sírján helyezték majd el, aki 1930–1934 között az országos vízügyi mérnöki szolgálat vezetőjeként a magyar vízügyi politika programját több évtizedre kidolgozta. Az ünnepségen Lampl Hugó miniszteri tanácsos ismertette a tervezett munkálatok ütemtervét és célját. Az ünnepségről a korabeli újságok is hírt adtak. A beruház közmunkaprogram keretében valósult meg, a földmunkák kétharmad részét kubikusok végezték. A duzzasztóművet és a hajózsilipet 1942. október 15-én helyezték üzembe. A 75 éves évfordulóról a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2017-ben ünnepség keretében emlékezett meg. A Békésszentandrás Duzzasztó ma is azt a szerepet tölti be a térség életében, amit a tervezői, megálmodói szántak neki. A vízhiányos Körös-vidékre átvezetett Tisza-víz szétosztásában, a vízigények kielégítésében, a holtágak vízpótlásában, az öntözési- és a hajózási lehetőségek megteremtésében alapvető fontossággal bír.

Megemlékezés halottainkról

Mint minden évben alakulásunk óta, ezúttal is megemlékeztünk Halottak napja alkalmából a Baráti Kör nevében a Bodoki mérnök dinasztiáról, elhunyt elődeinkről, kollégáinkról, tagtársainkról, barátainkról.

Ez évben október 29-én 15-17-óra között tartottuk a Baráti Kör megemlékezését. Szokásunk szerint a Református Ó-temetőben, a Bodoki- síroknál kezdtünk, ahol koszorúkat, mécseket helyeztünk el.

Évek óta keressük Bodoki Mihálynak, a dinasztia alapítójának sírját, tudva, hogy itt temették el Gyulán abban a 11. parcellában, ahol Bodoki Károly síremléke és a család több más tagjának sírja is található. A Nemzeti Sírhelyek nyilvántartása szerint a sírhelye azonos Bodoki Károlyéval. Logikai alapon viszont úgy gondoljuk, hogy külön sírban nyugodhat, mert különben a neve, - és a feleségéé is, - fel lenne tüntetve a síremléken. Most a Református Egyház Gyulán található nyilvántartásaiban kerestettük a védett sírhelyet, de ott nincs nyilvántartva. (Lehet, hogy olvashatatlan volt, vagy eltűnt az erdőben, ahol a parcella állítólag 11 soros volt, ebből ma 2 látható?) Bodoki(y) Mihály házasságkötéséről nem talált bejegyzést a nyilvántartások kezelője. A halotti anyakönyvben elhunyt 1838. január 13-ra van bejegyezve: "Bodoki Henter Mihály, nemes Békés Vár megye földmérője, mérnök. 57 éves. Halál oka bélgyulladás. Temetve január 15-én., Most elhelyeztünk egy különálló mécsest a kopjafa mellett, Bodoki Károly sírjánál, mely egyrészt a sepsibodoki gyökereket és kapcsolatot jelzi, - hiszen azt a bodoki küldöttség hozta és állította az első látogatásuk alkalmával - másrészt úgy gondoltuk, amíg nem bukkanunk nyomára, addig is szimbolikusan itt emlékezünk Bodoki Mihályra, s vele együtt a dinasztián kívül is elődeinkre, szakmai múltunk és jelenünk képviselőire, alakítóira, valamennyi tisztelt kollégánkra, barátainkra, akik már nincsenek közöttünk. Utána átmentünk a Református Új-temetőbe, Takács Lajos tiszteletbeli elnökünk és Góg Imre "egyszemélyes" elődünk sírjához is virággal, mécsest gyújtani. Más temetőket és további sírokat is felkerestünk, közöttük Pálincás Lajos, H. Kovács Gábor, Szilágyi Feri volt tagtársaink nyughelyét, a Szentháromság temetőben Kienitz Vilmos síremlékét is megkoszorúztuk, tisztelettel emlékezve munkásságukra. A mécsesek lángja értük lobogott. Nyugodjanak békében!

12 éve alakult a Baráti Kör

A novemberi Baráti Kör összejövetelen évről-évre megünnepeljük születésnapunkat. Hihetetlen, hogy már egy tucat év áll mögöttünk, mert most november 10-én már a 12. évfordulót ünnepeljük! Nos, idén a torta és gyertya is elmarad, tekintettel a járvány felfutására, de az online térben gyakran találkozunk, és dolgozunk most is. A Körös-vidéki Hírlevélben ez évben is rendszeresen beszámoltunk tevékenységünk fontosabb eseményéről. Jóleső érzéssel nyugtázzuk, hogy nem csak egy évvel öregebbek lettünk, de nem volt eseménytelen ez az év, a találkozási nehézségek ellenére sem. A rendszeres összejövetelek nagyon hiányoznak. "Születésnap" csoportképünk a szeptember 9-i összejövetelen készült. A Baráti Kör minden tagjának jó munkát és jó egészséget kívánunk a 12. születésnap alkalmából, s a Vízügyi Igazgatóságnak köszönjük a lehetőséget, hogy részt vehetünk a vízügyi múlt értékeinek megőrzésében. Különösen értékes számunkra az aktív dolgozók jelenléte és munkája a Baráti Körben, öröm velük együttműködni a már nyugdíjas tagoknak, akik szintén elhivatottan folytatják ezt a szép munkát!

125 éve épült a Gyulai tűsgát

125 éve épült a Gyulai tűsgát

A Tisza-völgy folyóinak csatornázása 1896-ban kezdődött a Fehér-Körösön, a Gyulai tűsgát építésével. Ez a duzzasztómű tette lehetővé, hogy az Élővíz-csatorna rendszer frissvíz igényét a fővédvonalba épített tápszilipen keresztül közvetlenül a Fehér-Körösből elégítsék ki.

November 4-én a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság Békés Megyei Területi Szervezete közös előadóülésen emlékezett meg erről az eseményről. Az emlékülésen Szabó János igazgató mutatta be a Gyulai duzzasztó történetét, Dr. Vasas Ferencné a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör tagja pedig Uhrin János életútját ismertette, aki egykor az Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő Társulatnál dolgozott, mint vízmester és 32 éven keresztül működtette ill. felügyelte a Gyulai tűsgát üzemét. A Vízügyi Igazgatóság a Gyulai duzzasztó történetéről a Baráti Körünk közreműködésével, fotókkal, korabeli újságcikkekkel színesített kiadványt készített.

Dr. Mosonyi Emil professzor születésének 111. évfordulója

Dr. Mosonyi Emil professzor Kossuth- és Széchenyi-díjas vízépítő mérnök, a Magyar Köztársaság Zászlórendjének tulajdonosa 1910. november 10-én született. Világhírű mérnök volt, kutató, tudós, tanár. Születésének 111. évfordulóján tisztelettel emlékezünk munkásságára. Első munkái ide kötötték, és idős korában is több ízben meglátogatta a Körös-vidéket. Ekkor mi is meggyőződhattünk lenyűgöző előadásmódjáról, nagy tudásáról, és közvetlenségéről, mellyel az emberek felé fordult. Volt tanítványai is nagyon tisztelték, szerették, közülük dr. Kovács Lajos leírta a Professzor nevezetes nyolcvanadik születésnap ünnepségét a Budapesti Műszaki Egyetemen, melyen ő is részt vett. Aki többet akar tudni róla, olvassa el dr. Árpási Zoltán "A vízépítés professzora" című könyvét és látogassa meg a TájVízHázban /Gyula, Városház utca 25. /a Mosonyi Emlékszobát/

11 éves a Mosonyi emlékszoba

"Már 11 éve fogadja látogatóit a Mosonyi Emlékszoba a Táj Víz Házban, őrizve Dr. Mosonyi Emil professzor emlékét, szándéka szerint bemutatva gazdag életútját, szakmai munkásságát, kedves tárgyait. Sokakat megérintett dolgozószobájának hangulata, eredeti berendezése, a lenyűgözően gazdag szakmai életmű, a falon lévő képekből kirajzolódó előadásai, utazásai, feleségével való harmonikus kapcsolata, avagy vonzódása a Körös-vidékhez, és a videón is átjövő közvetlensége, kedvessége, amellyel bármilyen szakmai problémát úgy adott elő, hogy egyenrangú partnerként kezelte a hallgatóságot. Az elmúlt 11 év alatt sokan megfordultak a szobában.

Péli Tibor István, a Táj Víz Ház vezetője is elkötelezett híve lett a tudósnek. „Ércnél maradandóbb” című írásával az évfordulón emlékezett a szoba névadójára. Mint megtudható a cikkből, a Professzor úr fotósként is kiemelkedő volt, három képe és az 1942-ben kapott okleveleit is megtekinthetőek. Péli Tibor István szerint munkássága olyan érték, mely "Aere perennius", azaz "Ércnél maradandóbb!"

Bodoki Károlyra emlékeztünk

Bodoki Károly (1814-1868) kiváló vízépítőmérnök, neve összeforrt a Körösök és Berettyó-völgy szabályozásával. Életéről és sokoldalú munkásságáról érdekes ismeretekkel gazdagodhatunk Németh Csaba levéltárostól, legutóbbi kutatásai alapján.

Az utókor nagyra becsüli Bodoki Károly mérnöki tevékenységét, több helyen emléket állítva a mérnökdinasztiának. A gyulai OTP Bank falán lévő emléktáblát - már hagyományosan - ez évben is megkoszorúzta a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság közösen a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör tagjaival, a mérnök halálának évfordulóján. Szabó János vízügyi igazgató rövid megemlékezésben méltatta Bodoki Károly munkásságát, közben eljátszott a gondolattal, mi lenne Bodoki Károly véleménye a mai vízgazdálkodási helyzetről? Erre a kérdésre nem kaphatunk választ, de erőt ad kiváló elődeink munkásságának, a vízügyi múltnak ismerete. A koszorúkat Szabó János igazgató és Schriffert András, a Baráti Kör vezetőségi tagja helyezték el, majd a résztvevők - Bodoki Károly tiszteletére - mécseseket gyújtottak a megemlékezés jeléül.

2022.

Munkatervünk számos feladattal bővült,
bízva a járvány elmúlásában. Áprilisban már
összejövetelt tudtunk tartani.

2022.
Fontosabb eseményei
Új tagjaink

Ez évtől Baráti Körünk aktív tagjaként köszönhetjük **Dr. Szlávik Lajost**, aki 1974-84 között volt a KÖVÍZIG dolgozója. Azóta életpályája nagyon nagy ívet járt be,
- ismert és elismert szakember a vízügyben,
- Körös-vidéki kötődéssel.
-Megtiszteltetés, hogy immár tagjaink között tudhatjuk, a vízügyi múlt kutatása, megőrzése közös célkitűzésünk!

-és **Juhász Ilonát**, aki aktív dolgozóként a -Gyulai Szakaszmérnökség területi műszaki ügyintézője. A KÖVÍZIG rendezvényeinek hosszú idő óta aktív szervezője, lebonyolítója, nagy öröm, hogy a területnek is van most már közöttünk képviselője

2022. Fontosabb események

2022. március 29-én - immár hagyományosan - tavaszi virágok elhelyezésével róttuk le tiszteletünket Bodoki Károly szobránál, a neves mérnök születésének 208. és a szobra avatásának 8.évfordulója alkalmából

2022.
Fontosabb események
BK összejövetel Április 28.

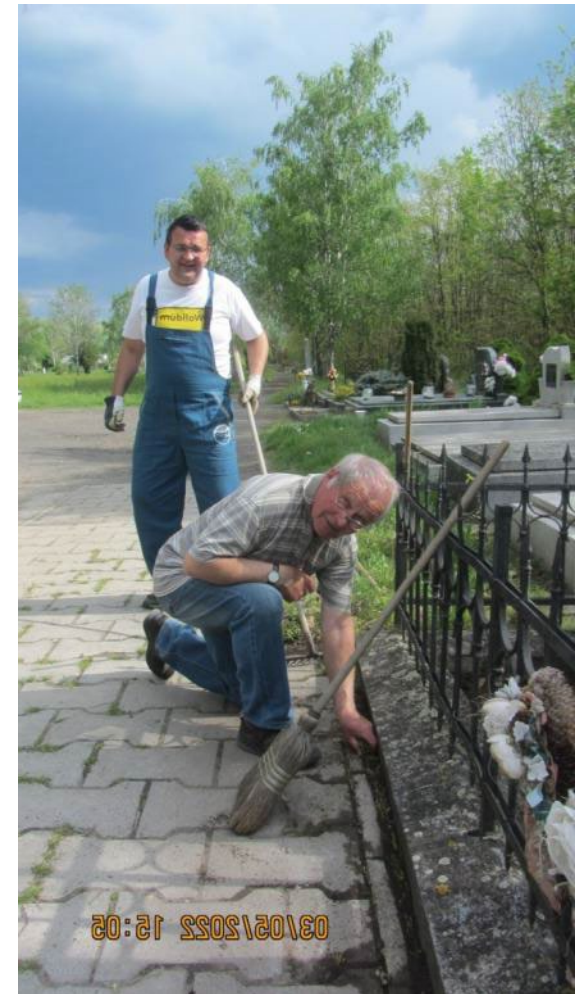

Összejövetelünket **Szabó János** Igazgató úr is megtisztelte, így az éves munkaterv áttekintése után lehetőség nyílt arra, hogy a kiemelt feladatok közül egyeztessünk a vízügyi képtárház beazonosítása és katalogizálásának metodikájáról, annak számítástechnikai háttéréről, továbbá az értéktárba javasolt dokumentációk összeállításáról, a Bodoki emlékhely kialakításáról és a helyszíni szemle időpontjáról.

2022.
Fontosabb események
Sírgondozás

Ez évben először május 3-ára tűztük ki a Református Ótemetőben lévő Bodoki sírok gondozását, melyet alakulásunk óta minden évben három-négy alkalommal végzünk.

2022.

Fontosabb események Bodoki-major bejárás

Május 19-én Szabó János igazgató úrral közösen helyszíni bejárást tartottunk a Bodoki-zsilipnél és az egykori Bodoki-major területén. A Baráti Kör a Vízügyi Igazgatóság egyetértésével arra tett javaslatot, hogy a Bodoki-major és a Bodoki mérnökdinasztia emlékének megőrzésére emlékhely (egy fából készült tájékoztató tábla, mellette pedig egy szintén fából készült pad) létesüljön a Bodoki-zsilip környékén.

2022.

Fontosabb események Esztergomi kirándulás

A II. negyedév kiemelkedő programja volt az Esztergomba, a Vízügyi Múzeum megtekintésére szervezett kirándulás június 9-én., mely valamennyi résztvevő számára nagy élmény volt. A Vízügy biztosította a gépkocsit **Juhász András** vezetésével.

„A vízügyi múlt értékeinek ápolása a Körösök vidékén” dolgozatunk az MHT vándorgyűlésre

A Baráti Kör a Magyar Hidrológiai Társaság XXXIX. Országos Vándorgyűlésére a Vízügytörténet szekcióhoz dolgozatot nyújtott be, mely **dr. Vasas Ferencné** vezetésével, „**A vízügyi múlt értékeinek ápolása a Körösök vidékén**” címmel készült. A dolgozatban egyrészt bemutattuk a Baráti Kör munkáját, másrészt részletesen beszámoltunk egy gyűjtőmunkánkról, a Vízügyi Igazgatóság épületének történetéről.

2022.
Fontosabb események
Múzeumok éjszakája 06. 25.

A Múzeumok Éjszakáján, a vízügyi igazgatóság a TÁJ-VÍZ-HÁZ-ban „Vízmánia” címmel szervezett tematikus kiállítást, melynek részét képezték a Baráti Kör által korábban - a vízimalmokról, a gátörökről, a vízmesterekről, a vízhez kötődő régi mesterségekről és az ivóvíz vételezésnek a lápi kúttól a csapvízig terjedő gyakorlatáról - készített tablók is. A látogatók fogadásában és tájékoztatásában is aktívan közreműködtünk.

2022. Fontosabb események Megemlékezés

Október 6-án volt a Bodoki-sírok rendbetétele, s **Halottak napján** e síroknál közösen emlékeztünk meg a Bodoki-dinasztiáról, elődeinkről, elhunyt kollégáinkról, koszorúk elhelyezésével és mécsesek gyújtásával.

Fontosabb események

Hírlevél

*Juhász Ilona
Schriffert András”*

2022-ben folytatódott a nyugdíjba menő kollégákkal készített **riportok** sora, **Schriffert András** érdekes interjút készített **Markó István**nal, **Molnár Teréziával** és **Medve Józseffel**, **Juhász Ilona Almási Jánossal**. **Turbucz Sándorral** közösen beszélgettek.

2022.
Búcsú dr. Vasas Ferencről

Gyász.

Tagtársunk, dr. Vasas Ferenc november 10-én, 74 éves korában elhunyt. 1973-tól dolgozott a Vízügynél, évtizedeken át vizsgálva a vizek élővilágát. Ő volt itt az első hidrobiológus, majd a felügyelőségen folytatta ezt a munkát. Kiváló, széleskörű tudományos és operatív szakmai munkásságát, sokoldalú tehetségét nagyra értékeljük. Egyedi stílusában alkotott festményei is hirdetik a hegyek-völgyek, vizek, - köztük a Körösök - szeretetét, a természet iránti rajongását, mely Ferit jellemezte. Nyugodjon békében!

2022.
Fontosabb események
Faültetés Szanazugban 11. 25.

Sissi fáinak pótlására kerestük a lehetőséget, **Papp Sándor**, a KÖVÍZIG erdésze gondoskodott a beszerzésről. Az ő, és a Gyulai Szakaszmérnökség előkészítésével a fák november 25-én kiültetésre kerültek. Szabó János igazgató úr is lapátot ragadott az Árvízvédelmi osztály, a Szakaszmérnökség és Baráti Körünk képviselői mellett. A klubházat védő keresztgát felett **7 db kőris és 1 db kocsányos tölgy** kapott helyet, mint annak idején, a látogatás emlékére.

2022.
Fontosabb események
Bodoki-emléktábla

A Bodoki-emléktábla megkoszorúzása az OTP falán a Vízügyi Igazgatóság és a Baráti Körünk részvételével, Bodoki Károly halálának 154. évfordulója alkalmából.

Juhász András tartott megemlékező beszédet.

2022.

2022-ben a honlapunkon megjelent hírek,
emlékezések

2022.

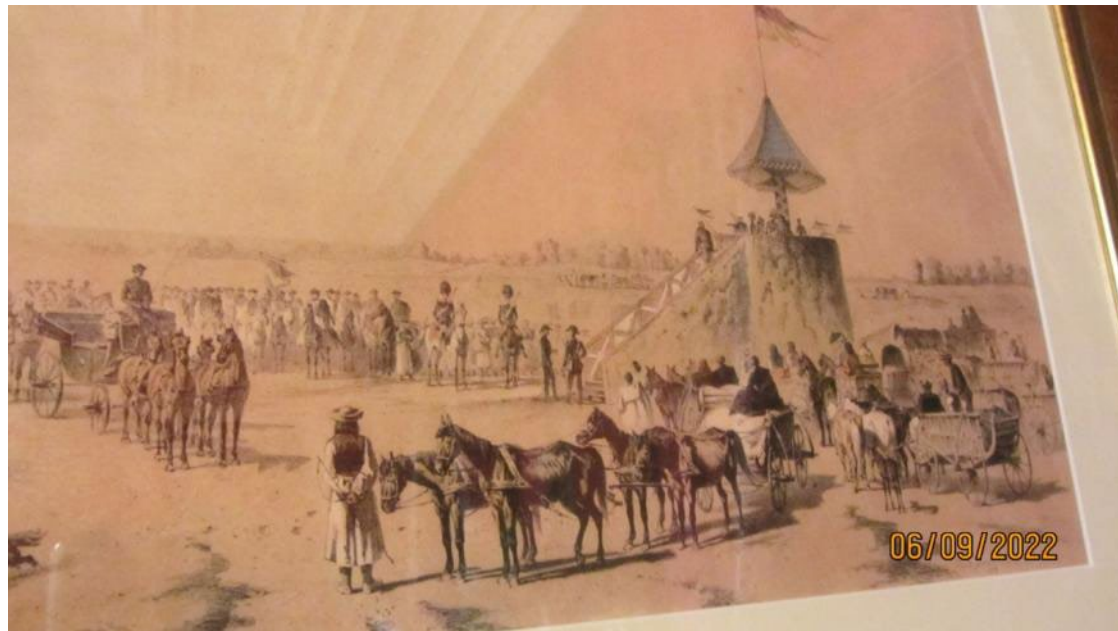
Szalaghíreink

Gyöngyösi Lázár /1921-1988/ Állami Díjas mérnökre emlékeztünk születésének 100. évfordulója alkalmából (Sz.: 1921. december 19.). 1995. január 7-8-án volt az első Gyöngyösi Lázár Sakk Emlékverseny.

Kocsis Árpád neves mérnökre emlékeztünk születésének 100. évfordulója alkalmából (Sz.: 1921. december 29.). Pályáját a Körös-vidéken kezdte. 1977-től nyugalomba vonulásáig, 1983-ig a VIZITERV vezérigazgatója volt

A Baráti Kör honlapján az eseményekről (BK összejövetel, sírgondozás, fotomontázs készítése, Vízügyi Múzeum megtekintése Esztergomban) rövid hírben számoltunk be. Továbbá megemlékeztünk arról, hogy 165 évvel ezelőtt, 1857. május 26-án I. Ferenc József és Erzsébet császárné is megtekintette a **Gyula-Békési Nagycsatorna** (ma a Fehér-Körös alsó 7,5 km-es, és a Kettős-Körös Élővíz-torkolat feletti szakasza) építési munkálatait.

2022.

Szalaghíreink

Nagy György főmérnökre emlékeztünk születésének 110 évfordulóján (Sz.: 1912. január 4.). Foglalkozott a Körös-völgy vízügyi történetével, kiváló ismerője volt a Körösök hegyvidéki vízgyűjtőjének.

Az **árvízi szükségtározás** elméletének megalapozója.

150 évvel ezelőtt született **Szántay Lajos** műépítész (Sz.: 1872. február 20.). A vízügyi igazgatóság székházának mai arculatát az épület egykori tulajdonosa, a Békés Megyei Takarékpénztár Egyesület alakíttatta ki 1908-ban, a bővítés és átalakítás terveit Szántay Lajos műépítész készítette.

2022.
Szalaghíreink

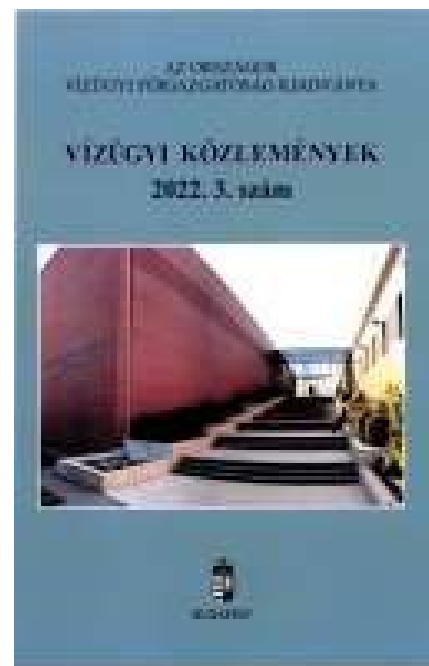
Rövid hírben emlékeztünk meg arról, hogy 48 évvel ezelőtt, 1974. július 19-én nyílt meg a Hosszúfok I. gőzüzemű szivattyútelep épületében névadónk, a **Bodoky Károly Vízügyi Múzeum**. 1998. óta kezelői és tárlatvezetői feladatait **Hegedűs András** gátőr látja el, példamutatóan, szakmai elhivatottsággal, melyért a **Nemzetközi Duna Nap** alkalmából **főigazgatói elismerést** kapott. Ehhez a **Baráti Körünk** gratulációját **Schriffert András** vezetőségi tagunk (aki az épület felújításokat is irányította) adta át az ünnepeltnek, július 13-án, a helyszínen, további jó munkát kívánva.

BME²⁴⁰

Rövid hírben emlékeztünk meg honlapunkon arról is, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem első előintézménye az **Institutum Geometrico-Hydrotechnicum** volt, melynek hivatalos megalapítására **1782.** augusztus 30-án került sor, 240 éve!

Az 1850-ig működő intézetben közel 1200-an szereztek mérnöki oklevelet, köztük pl. Vásárhelyi Pál, Beszédes József, és ott szerezte mérnöki diplomáját a Bodoki dinasztiából Bodoki Mihály és Bodoki Károly is!

A 60 éves bajai vízügyi felsőoktatásról Dr. Szlávik Lajos a Vándorgyűlésen tartott előadást, mi rövidhírben emlékeztünk meg erről az évfordulóról is.

Cikke a Vízügyi Közleményekben is megjelent.

Az első végzett szaktechnikusok között szerepel Köblös Béla szarvasi szakaszmérnök, ott végezte tanulmányait Habóczky Sándor vízrendezési oszt.vez, Nagy Mihály gyulai szakaszmérnök, Várkonyi Kálmán árvízvéd. oszt.vez, Kiss Attila vízrajzi oszt.vez, és még igen sokan. A nappali és levelező oktatás mellett szakmérnöki képzés is van.

Sebes-Körös
Körösladányi duzzasztómű

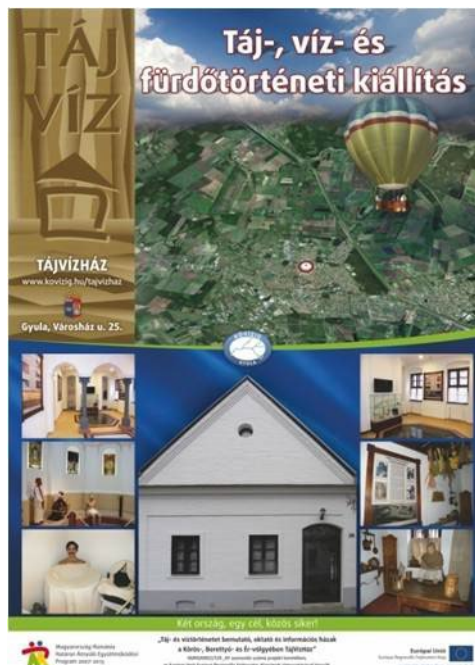
Hármas-Körös
Békésszentandrás vízlépcső

45 évvel ezelőtt, 1977-ben készült el a Sebes-Körösön a Körösladányi duzzasztómű.

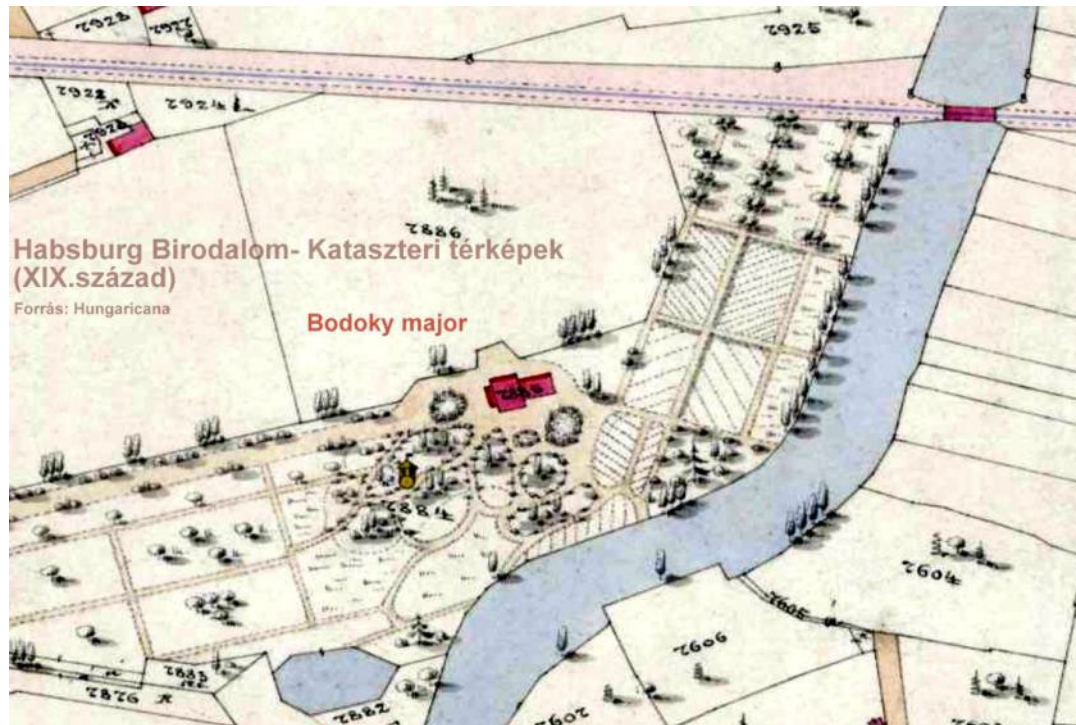
Az 1975 áprilisában megkezdett építési munkák után alig 2 évvel, 1977. május 19-én a létesítmény próbaüzeme megkezdődött, s 1977. december 9-én ünnepélyesen üzembe helyezték.

80 évvel ezelőtt, 1942. október 15-én ünnepélyesen helyezték üzembe a Hármas-Körösön a Békésszentandrás vízlépcsőt. A nagyszabású beruházás 1936-an indult.

Novemberben hármas évfordulóra emlékeztünk:

- 112 évvel ezelőtt, 1910. november 10-én született **Dr. Mosonyi Emil**, világhírű vízepítőmérnök, tudós és professzor.
- 12 éve, születésének 100 évfordulóján, 2010. novemberben (23-án) nyitotta meg ajtaját a **Mosonyi-Emlékszoba** a Táj-Víz-Házban, s azóta fogadja a látogatókat
- 2009. november 10-én, 13 évvel ezelőtt alakult a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Körünk.

A **Bodoki-major**ral kapcsolatos ismereteinket osztottuk meg az érdeklődőkkel, melyeket a korabeli újságok (Békés, Békésmegyei Közlöny, Vasárnapi Újság) híradásai alapján állítottunk össze. A major megálmodója és létrehozója Bodoki Mihály (1782–1838) Békés megye első önálló mérnöke volt.

Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör 2023.

Munkatervet készítettünk 2023-ra, részben a már hagyományos ismétlődő feladatokat folytatva , de új teendők is bőven kerültek bele.

2023.

Fontosabb eseményei január

Január 25-én tartotta a Gyulai Települési Értéktár Bizottság idei első ülését, részt vettünk, két előterjesztést is készítettünk. Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy közreműködésünkkel **Igazgatóságunk székháza**, valamint a **Bodoki mérnökdinasztia munkássága** is bekerülhetett a Gyulai Települési Értéktárba.

/Az utóbbi témában készített dolgozattal jelentkeztünk a Magyar Hidrológiai Társaság 2023. évi Vándorgyűlésére is/

Február 22. BK Közgyűlés: Megszületett a KÖKÉNY

A 2022. év képes beszámolóját tekinthették meg az előző év eseményeiről melyet Czákó András vezetőségi tag prezentált, majd megvitattuk és elfogadtuk a 2023. évre szóló munkatervünket.

Schriffert András vezetőségi tag bemutatta az igazgatóság fotó archívumának beazonosítására készített számítógépes programot, mely a KÖKÉNY fantázia nevet kapta (KÖvizig KÉpNYilvántartó).

Megünnepeztük végre a 13. születésnapunkat is!

2023. Fontosabb események

A VÍZ VILÁGNAPJA

Március 22-én részt vettünk a „Víz világnapi” kitelepülésen is a Vízügy székháza előtt, ismeretterjesztést végeztünk a gyerekeknek víztakarékosság témájában.

2023. Fontosabb események

2023. március 29-én - immár hagyományosan - tavaszi virágok elhelyezésével róttuk le tiszteletünket **Bodoki Károly** szobránál, a neves mérnök születésének 209. és a szobra avatásának 9. évfordulója alkalmából

2023.

Fontosabb események

2023. április 18-án vezetőségi ülést tartottunk, ahol a folyamatban lévő ügyek megbeszélése történt:

A Magyar Hidrológiai Társaság XL. Országos Vándorgyűlésére a Bodokiak munkásságáról összegyűjtött anyag benyújtásra került.

Az igazgatóság termeinek és létesítményeinek személyekről való elnevezése ügyében a Baráti Kör egy összesített véleményt készített. Az igazgatóság megalakulásának **70. évfordulójára javaslatot dolgoztunk ki** egy régóta elképzelt **vezetői tabló fényképes változatának** elkészítésére, és ünnepélyes kihelyezésére. (nem valósul meg)

2023.

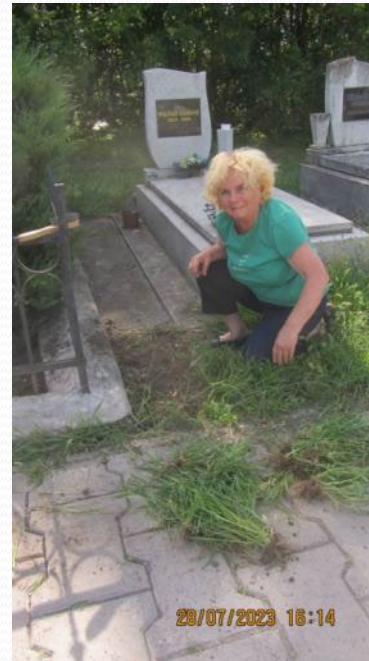
Fontosabb események

2023. április 27-én Mezőberényben az Orlai-házban került megrendezésre a Múzeumi esték rendezvény, ahol a települési értéktár legérdekesebb ipari és műszaki kincseit mutatták be. Baráti Körünket érte az a megtiszteltetés, hogy a jövőre 50. évfordulóját ünneplő vízügyi múzeumot bemutassuk az érdeklődőknek.

Az eseményen **A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum történetéről és a kiállításról Juhász András és Schriffert András tartottak előadást a szép számú érdeklődőnek, míg Hegedűs András gátör a tárlat néhány érdekes darabjára hívta fel a figyelmet.** Az internet segítségével részesei lehettünk az eseménynek.

2023.
Fontosabb események
Július 28.

Július 28-án is rendbe tettük
a Bodoki-sírokat

2023.
Fontosabb események
Összejövetel aug. 3-án

Tárgy: a **Takács Lajos Emléksarok**.
Először a roll up tervet beszéltük meg, melyet Zita július 12 –én megküldött. A BK tagjai átnézték, észrevételezték.
-Megnéztük az „50 éves a Vízügy” ünnepség képeit, nevesíteni tudjuk, javasoltuk kerüljön be a KÖKÉNY-be. Ugyanígy az 55, és a 60 éves ünnepség is, s utána a KÖKÉNY-ben kitöltjük.

2023. Fontosabb események

Szept. . 22. A Takács Lajos Emléksarok avató beszédet dr. Vasas Ferencné tartotta.

Takács Lajos /1923-2018/ vízügyi igazgató születésének centenáriumát ünnepeltük, akinek tiszteletére szeptember 22-én **Emléksarkot** avattunk Hosszúfokon, a Bodoki Károly Vízügyi Múzeumban. A Baráti Kör tagjai szép számban vettek részt a rendezvényen, nem csak a volt igazgatóra, hanem a Baráti Kör tiszteletbeli elnökére, vezetőségi tagjára is emlékezve, aki 2009-től 2018-ig idős kora ellenére is nagyon aktív, példaértékű munkát végzett körünkben. **Dr. Szlávik Lajos** előadást tartott róla az ünnepségen **Az Emléksarok avató beszédet dr. Vasas Ferencné** tartotta a BK. vezetőségünk részéről, aki maga is sok munkát végzett a létrehozásában.

Az Emléksarok-avatással párhuzamosan **Dr. Szlávik Lajos** a Vízügyi Közleményekben „**A vízügyi igazgatás nagy egyéniségei**” közé emelte **Takács Lajost** életrajzi írásával, melyhez szintén adtunk anyagokat, és véleményünket is kérte. 20 db Tiszteletpéldányt

A vízügyi igazgatás nagy egyéniségei

TAKÁCS LAJOS
(1923-2018)

Takács Lajos száz éve, 1923. szeptember 23-án született Gyulán. Édesapja, Takács Lajos kubikos volt, idősebb korában hivatalsegéd lett; édesanyja háztartásbeli volt. Négy polgári iskolát végzett, de annak elvégzése után – szülei szűkös anyagi helyzete miatt – nem tanulhatott tovább, így 1939-ben nyomdász tanulónak szerződött a gyulai Dürer nyomdába. A négy év tanoncidő letelte után, 1943. január 29-én nyomdász segéd lett. 1944. októberéig dolgozott a Dürer nyomdában, de a munkalehetőség a háborús események miatt ott megszűnt. 1944. decemberétől a gyulai Államépítészeti Hivatalnál (ÁÉH) talált állást, ahol műszaki rajzoló, majd munkavezető lett, és egyes felrobbantott Körös-hidak roncskiemelési és ideiglenes fahídépítési munkáit vezette, majd útbiztosi feladatokat látott el. (Időközben 1945. júliusában sikeres nyomdász

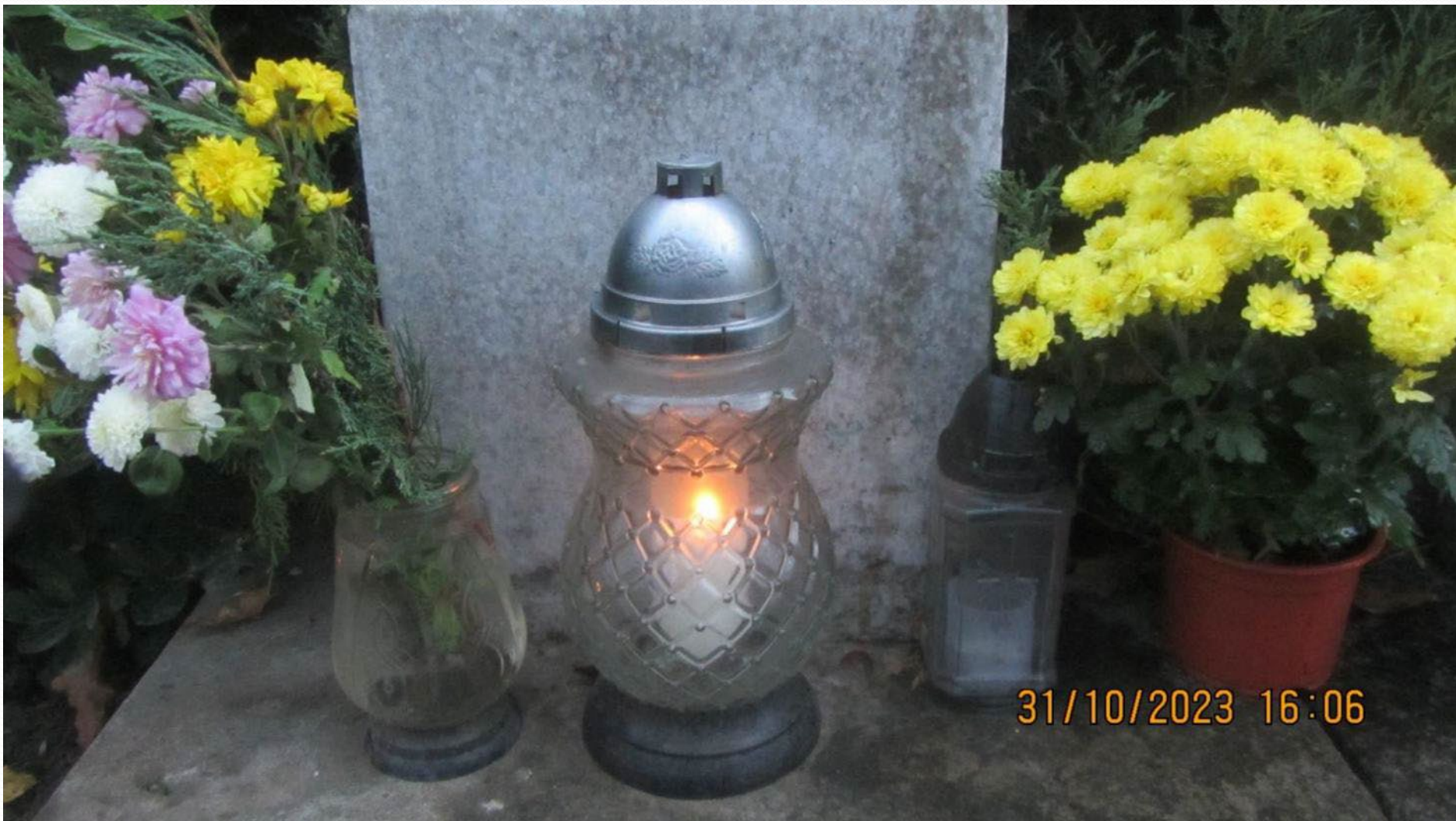

mestervizsgát tett.) Az ÁÉH-nál betöltött munkaköre mellett részt vett a földosztásban, több tucat földigénylőnek mérte ki a Gyula környéki nagybirtokokat. A munka mellett tanult tovább, 1947-1950 között elvégezte a dolgozók gimnáziumát és sikeresen érettségizett a gyulai Karácsonyi János Gimnáziumban.

Az 1950-1954-es időszakban Békés megyei Tanács Közlekedési Osztályán technikusként dolgozott. Vonzódott a műszaki pályához. 1953-ban – a sikeres felvételi után – a Budapesti Műszaki Egyetem mérnöki karának levelező hallgatója lett, ahol 1959 áprilisában a mérnöki kar út-, vasút- és alagútépítő szakán államvizsgázott, mérnöki oklevelet kapott.

1954-ben a Békés megyei Légtálmáni Parancsnokságra helyezték át műszaki helyettesi beosztásba, ahol három évet töltött el. Az 1956 októberi forradalommal való rokonszenvezése miatt állásából felfüggesztették, majd elbocsátották, és rangjától megfosztották. 1957 márciusában leszerelt.

2023.
Fontosabb események
Megemlékezés Halottak napján

A Bodoki dinasztiára, elődeinkre, elhunyt kollégáinkra, tagjainkra emlékeztünk okt. 30-án a temetőben és a Bodoki síroknál a „Mindenki mécsese” meggyújtásával.....

2023.

Fontosabb események

**Az OTP falán lévő Bodoki- emléktábla megkoszorúzása,
a mérnök halálának 155 évfordulója alkalmából.**

Az eseményre december 11.-én délután, az Igazgatóság vezetőjével és képviselőivel közösen került sor.

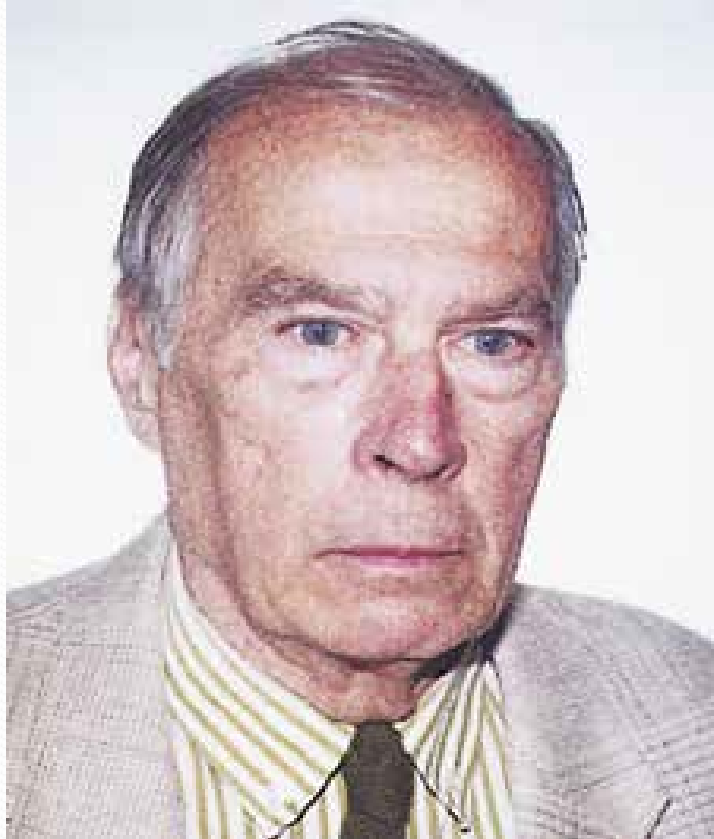
2023.

2023-ban a honlapunkon megjelent hírek,
emlékezések

1857. december végén, 165 évvel ezelőtt fejeződött be a Gyula-békési Nagycsatorna kiásása

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör nagy tisztelettel adózik elődeinknek, a mérnökök egész sor generációjának, a folyószabályozásokat tervező, végző, irányító, szervező kiváló mérnököknek - köztük Bodoki Károlynak - akiknek munkája révén megteremtődött a Körös-vidék árvízi biztonsága. Nem szabad elfelejtenünk azonban azokat sem, akik végrehajtották ezeket a szabályozási munkákat, a mai nagyfokú gépesítés hiányában, óriási viszontagságok közepette. Példa erre a közmunkában, egy év alatt, nagyon nehéz körülmények között megvalósított Gyula-békési Nagycsatorna kiásása, melyről az érdeklődők részletes, hiteles információkat kaphatnak Dr. Német Csaba levéltári kutatásaiból.

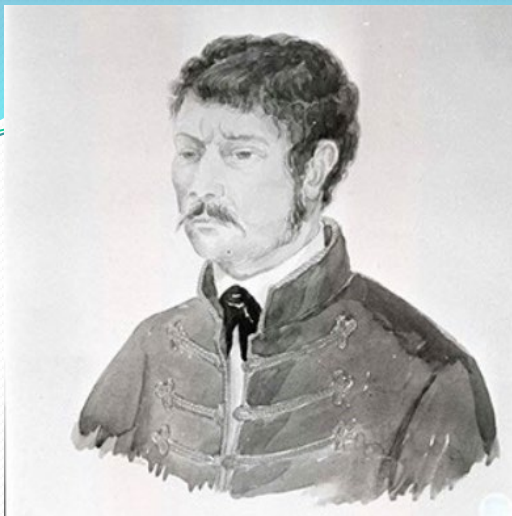
**Ambrus Lajos okl.
mérnökre emlékeztünk születésének
centenáriumán .**

1923. január 7-én született Ambrus Lajos okl. mérnök. Bodoki-Ladics leszármazott, aki Iskoláit Gyulán végezte, pályáját itt kezdte, 1967-ig itt élt és dolgozott, de a későbbi OVH-s feladatai is gyakran ide szólították, szakfelügyelői vagy nemzetközi kapcsolatok ügyében. Bárhol élt, a szülőföld mindig visszahívta, követte az itteni eseményeket, Szentendrén élve is megmaradt a "gyulaisága"
A Baráti Kör tagjai között van, aki munkatársa volt, többen ismertük Őt, aki mára már legendává változott.

Két újabb települési értékkel gazdagodtunk

Január 25-én tartotta a Gyulai Települési Értéktár Bizottság idei első ülését, melyre két előterjesztést is készített a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság, a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör tagjai segítségével. Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy a hosszúfoki Bodoki Károly Vízügyi Múzeum, dr. Mosonyi Emil munkássága, a Tájvízház és a Kapus-híd települési és vármegyei értékeink után **Igazgatóságunk székháza, valamint a Bodoki mérnökdinasztia munkássága** is bekerült a **Gyulai Települési Értéktárba**. Igazgatóságunk székháza Gyula városképének meghatározó eleme. Az 1800-as évek elején épült ház mai arculatát az épület egykori tulajdonosa, a Békés Megyei Takarékpénztár Egyesület alakíttatta ki, egy 1908-ban történt bővítés kapcsán. A Bodokiak neve összeforrott a folyószabályozások történetével, mely már több mint másfél évszázadot tudhat maga mögött. A bizottság mindkét előterjesztést egyhangúlag elfogadta, ezúton is köszönjük támogatásukat.

**Huszár Mátyás kiváló reformkori mérnökre emlékezünk,
halálának 180. évfordulóján**

Ebben az évben több kerek és jeles évforduló is kötődik Huszár Mátyás nevéhez.

245 évvel ezelőtt - 1778-ban - született Kisherestyénben

205 évvel ezelőtt - 1818-ban - a Körös-szabályozás igazgató mérnöke lett Nagyváradon.

200 esztendeje - 1823-ban - fejeződött be a geodéziai felmérés és készült el a Vízrajzi értekezése

180 éve -Nagyváradon hunyt el 65 évesen, 1843. március 10-én.

30 évvel ezelőtt - 1993-ban helyezték el a Huszár Mátyás emléktáblát a KÖVÍZIG székház főbejárata melletti falán, mely Paszt György alkotása.....

Tisztelettel emlékezünk rá!

2023.

Szalaghíreink

Pauló András gátbiztosra emlékezünk

Szomorú hírt olvastunk, 2023. március 21-én, 86 éves korában elhunyt Pauló András ny. gátbiztos. Sokan a vízügyi dolgozók közül már hallomásból sem ismerik őt, pedig évtizedekig emblematisz szereplője volt a Gyulai Szakaszmezőség életének, a Kígyósi, majd Veszei őrházban látva el szolgálatát. Sokan viszont még emlékezünk rá, szálfegyenes, erős testalkatú, nyugodt, tekintélyt, megbízhatóságot árasztó ember volt. Nagy helyismerettel rendelkezett, 18 éves korában lépett szolgálatba, sokszor lovon járta be az őrzés területét. Életútjáról, a régi idők ár- és belvizeiről, a vízügyi szolgálatról, a gát- és csatornaőri feladatokról szóló nyilatkozata a „Vízért és víz ellen” című 50 éves vízügyi jubileumi kiadványban jelent meg.

Nyugodjon békében!

A festmény rejtélye

A vízügy dolgozói lassan 70 éve láthatják a központi épületben függeni azt a festményt, amely a vízügy székházat ábrázolja, előtte a kis térrel. Jelenleg a kistárgyaló falát díszíti. Az első ránézésre is látszik, hogy nem a mai állapotot ábrázolja. Az is szembetűnő, hogy szignója olvasható: Szöllősy J. Ki volt Ő és mikor alkotta, vetődött fel bennünk többször a kérdés? Úgy gondoljuk, hogy most a korabeli újságok híradási alapján sikerült választ kapnunk erre. **A festő Szöllősy János.** Az, hogy Gyulán járt és alkotott, bizonyossággal tudható abból a hírből, amely az első magyar gyulai művésztelepről szól, elemmezve művészetét is. Gyulára még a nyári tábor után visszatért, arcképeket festett a gyulai megrendelőkről. Ezekről az eseményekről 1928-ban a Békésmegyei Hírlap számolt be. A festmény ez évben 95 éves, *múltunk őrzője, éljen sokáig!*

PRO AQUA Díjat kapott Dr. Vasas Ferencné

2023. május 23-án tartotta Budapesten tisztújító taggyűlését a MHT, melyen kitüntetések átadására is sor került. Az idei kitüntetettek sorában Baráti Körünk vezetőségi tagja, Dr. Vasas Ferencné, munkájáért átvehette a PRO AQUA Díjat. Ági 1973. óta a MHT tagja. Szakterületén - mely főként a vízminőség, környezetvédelem és komplex vízgazdálkodás volt - végzett aktív tevékenysége után a vízügyi múltat kutató munkája a Baráti Kör keretében teljesedett ki. Olyan hiánypótló területeket tárt fel, és foglalt érdekes, színes szakmai előadásokba, mint a Táj-Víz-Ház, a Vízügy Székház, avagy a Gyulai duzzasztó története. A Baráti Kör 2009. évi alakulása óta minden munkánkban vezető szerepet játszik, a Víz Világnapok szervezésének, lebonyolításának aktív résztvevője, tablók, plakátok, kiadványok, ismeretterjesztő anyagok készítője. Előadási, írásai, fotói, kutatásai, az archív adatforrások feltárásai, mind töretlen érdeklődését, tudását és szorgalmát bizonyítják. Köszönjük eddigi tevékenységét, további jó munkát, sok sikert, jó egészséget kívánunk, és gratulálunk a kitüntetéséhez!

**Gratulálunk a Kvassay Jenő díjhoz
és a Signum Aquae kitüntetéshez**

Dr. Szlávik Lajos az elmúlt év áprilisában lett a BKVM Baráti Kör tagja, aki 1974- től 1984-ig dolgozott - mint vízgazdálkodási osztályvezető - a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságon. Szakmai pályája nagy ívet írt le, vízügyi igazgató, OVF főigazgató helyettes, főiskolai tanár, Professor Emeritus, MHT elnök, stb.

2023.május 23.-án a **Magyar Hidrológiai Társaság** munkájának elismeréséül a **Kvassay Jenő díjban** részesítette. A **Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozata** pedig tisztelete jeléül a **Signum Aquae kitüntetésben** részesítette. A kitüntetésekhez gratulálunk, örömünkre szolgál és megtiszteltetés számunkra, hogy ilyen neves szakember is részt vesz a Baráti Kör munkájában.

„Háborgó tenger” Gyulán - Sztojanovits Gabriellára emlékezünk

A Gyulai Hírlap közölte, hogy **Anton Cuberle Háborgó tenger** című festménye a gyulai Sztojanovits család hagyatékaként került az Erkel Ferenc Múzeum tulajdonába, és az Almásy-kastély férfiszalonjában lesz kiállítva.

Pfeifer József, a Vízhatszósítási Főosztály vezetője mellett dolgozott adminisztrátorként, egy törekeny, kistermetű, 55-60 év körüli, Lilike nevű kedves hölgy, Sztojanovits Gabriella. A munka iránti teljes alázattal hozta-vitte az aktákat, ő kezelte az iktatókönyvet, s mindenkihez volt egy jó szava. Lilike gyakran beszélt a múltból, nem hangoztatva egykori jólétüket, /az egész csorvási határ az övéké volt/ de neveltetéséről, édesapja szigorú erkölcséről, a munka tiszteletéről, a régi gyulai bálokról, a bécsi útjairól szívesen mesélt. Ő a festmény egyik adományozója, a másik Kata nevű húga, ma már mindketten a Szentháromság temetőben nyugszanak. Így van a „Háborgó tengernek” vízügyi vonatkozása, itt, a Körösök vidékén. Nem csak Lilike munkája kötődött a vízügy székházhoz, édesapja, Sztojanovits Szilárd is - a Takarékpénztár Egyesület igazgatósági tagjaként - gyakran megfordult itt. Tisztelettel emlékezünk Rájuk!

Gratulálunk Baráti Körünk titkárának!

A BK titkára, **Kőváriné Szabó Erzsébet** a Duna napon kiváló munkájáért **főigazgatói emléktárgy** jutalomban részesült. Életútját, szakmai munkásságát a hír tartalmazza, így itt csak a BK-ben végzett munkájára térnénk ki. Ezt a feladatot önként végzi, a sokrétű, felelősségteljes hivatali munkája mellett, immár 13 éve, mély elkötelezettséggel a vízügy, a vízügyi múlt és annak értékei iránt. Ő, mint vezetőségi tagunk, titkárunk szervezi az összejöveteleket, a munkakörülményeinket, tartja a szoros kapcsolatot a vízügyi összekötővel - ha igény van rá, a vezetőkkel és az informatikusokkal is. Ő a képviselőnk, a Baráti Kör „arca”, aki fáradhatatlanul dolgozik, lelkesedik a jó ügyekért. Ezen ünnepélyes alkalomból kicsit visszatekintve, Böbének szívből gratulálunk, köszönjük eddigi tevékenységét, és csak azt kívánjuk, folytassa tovább így, még nagyon sokáig!

Két Kosztka - egy család - két évforduló

Ki ne ismerné Csontváry Kosztka Tivadar /1853-1919/ festményeit és rendkívüli életútját? Amikor ez évben a Gyula-Békési Nagycsatorna megnyitásának 165. évfordulójára emlékezünk, tervezőjére, Kosztka Károly /1814-1887/ neves mérnökre és feltalálóra is emlékeznünk kell. Akiket lenyűgöznek a 170 éve született „Napút festőjének” színgazdag és szimbólumokban változatos, időnként szürreális, semmilyen irányzatba sem sorolható csodás alkotásai, és akik a mai Kettős-Körös vízjárását, javait, arcukat értékelik, talán nem is tudják, hogy ők egy családból származnak, Kosztka Károly nagybátyja a saját korában el nem ismert, de ma már nagyon híres festőművésznek. Családjukban nem volt ritka a többirányú tehetség.

Tisztelettel emlékezünk rájuk!

**Vámos Sándor /1923-2011/ szakaszmérnökre
emlékezünk születésének centenáriumán**

A Sarkadi Szakaszmérnökség egyik egykori vezetőjére, Vámos Sándor szakaszmérnökre emlékezünk, születésének centenáriumán. „Vizes dinasztiában”, 1923. június 30-án született, 1958-ban került a vízügyi szolgálatba, 1970-től lett szakaszmérnök, nyugdíjazásáig, 1983-ig. Területén pontos munkavégzés, katonás fegyelem, rend, szervezettség uralkodott, mintaszerűen mentek a munkák. Nyugdíjasként, a Szivárvány Nyugdíjas Klub elnökeként szinte még egy „vízügyi pályát” futott be, 23 évig irányítva, fiatalos lendülettel, jól megszervezve a Klub életét. Felesége, Kiss Katalin vízügyi technikus, a Baráti Kör tagja, aki négy évtizeden át volt munkában és az életben hű társa. Tisztelettel emlékezünk rá!

**Czédli József /1923-1991/ főgépészre
emlékezünk születésének centenáriumán**

Meghatottan nézem át újra meg újra Édesapám hagyatékát, a rengeteg iratot, amit azóta is őriz öreg íróasztala, amióta ő már nincs közöttünk, azaz 32 éve. Nyugdíjasként kezdett el írni, kutatni. A Czédli családfe, családi történetek, elbeszélések, versek mellett sok vízügyi jellegű szakmai írása is született. Sokoldalú, kiváló memóriával megáldott, legendás műszaki szakember volt, a vízügy és a gépészet iránt érzett mély elkötelezettséggel. Összesen 50 éven át volt vízügyi szolgálatban. Nem ismert lehetetlent, ha munkáról volt szó. Gépészként, majd a Vésztői Gépműhely vezetőjeként, területi főgépészként, majd a központ gépészeti csoportjában munkáját éjjel-nappali szolgálattal, nagy felelősséggel és kimagasló szakmai tudással látta el. Dr. Baranyó Géza, a KÖVÍZIG egykori igh. főmérnöke, a vízügyi munkája és embersége alapján olyan nagyra becsülte Édesapámat, hogy a hirtelen halálán megrendülve tisztelete jeléül megírta az életrajzát. Az írása a Vésztői Kalendáriumban jelent meg.

Czakóné Czédli Jolán

2023. Szalaghíreink

Takács Lajos /1923-2018/ vízügyi igazgatóra emlékezünk, születésének centenáriumán

Már öt éve nincs közöttünk a Vízügyi Múzeum Baráti Körben, ahol vezetőségi tag, tiszteletbeli elnökünk volt. Megtisztelő volt a jelenléte, minden alkalommal elsőként érkezett, nagyon aktívan működött közre a feladataink végrehajtásában, ötleteivel, gondolataival, írásaival értékesebbé tette munkánkat. Életének ezen utolsó szakaszában is hihetetlen tudás, szorgalom, pontosság, töretlen érdeklődés jellemezte. Nagyon jó memóriája volt, szívesen mesélt a múltból, döntéseinek, munkájának, az általa létrehozott műveknek hatása foglalkoztatta. Aktív életet élt, érdekelt a közélet, a nagyvilág, örömet okozott neki a szép családja, s fáradhatatlanul művelte csodálatos kertjét, avagy vágta a fát, még 90 évesen is. Gyöngybetűit fegyelmezetten rótt a papíron, tökéletes helyesírással és fogalmazással. Saját maga le is gépelte írásait. Humorérzéke sem hagyta el, erre még a 95. születésnapjára rendezvény is bizonyíték...

Takács Lajos Emléksarok átadás

A Baráti Kör szeptember 22-én Takács Lajos vízügyi igazgató szakmai munkásságának tiszteletére rendezett centenáriumi ünnepségen vett részt Mezőberényben, melyet a KÖVÍZIG, az MHT Békés Megyei Területi Szervezete és a Mezőberényi Önkormányzat szervezett.

Az előadó ülés keretében a hosszúfoki Bodoki Károly Vízügyi Múzeumban felavatásra került a Takács Lajos Emléksarok, mely egy tablón bemutatja életútját, munkásságát és egy vitrinben személyes tárgyaiból, szakmai életútjával kapcsolatos dokumentumokat láthatunk. Megjelent az alkalomra egy kiadvány is, mely önéletrajzát, írásait, sajtóválogatást stb. tartalmaz, képekkel.

14 éves a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör

Összejövetelt tartott november 9-én a Táj Víz Ház emeleti előadótermében a Múzeum Baráti Kör. Napirendre került az éves beszámoló is a 2023-ban végzett munkákról, melyet **Czakóné Czédli Jolán** elnök ppt. vetítéssel, képekkel illusztrálva adott elő. Köszönetét fejezte ki a KÖVÍZIG-nek a lehetőségekért, a tagságnak a sok munkáért, amelyet az alakuláskor választott Széchenyi idézet szerint már 14 éve végeznek, "tisztelve a múltat", ezzel szeretnék segíteni a jelent és a jövőt. Elmondta, munkatervük még kifogyhatatlan számú feladattal bővíthet, annyi kincset rejt a "múltak kútja."

Jelenlévőkkel **Schriffert András** a KÖKÉNY fénykép nyilvántartó program használatával sikeres közös kép azonosítást tartott. A KÖVÍZIG archívumában több ezer kép vár digitális feldolgozásra.

Végül sor került a BK 14. születésnapjának a megünneplésére is, jó hangulatban fogyasztották el közösen az elmaradhatatlan születésnapi tortát, s elkészült a szokásos csoportkép is!

További jó munkát kívánunk a Baráti Kör tagjainak!

Megemlékezés Bodoki Károly halálának 155. évfordulóján

Az Élővíz-csatorna mellett, az OTP falán lévő Bodoky/i – Emléktábla koszorúzására került sor 2023. december 11-én 15 órakor.

2010 óta, – amikor az emléktáblát dr. Erdmann Gyula akkori önk. képviselő és Bak Sándor akkori vízügyi igazgató felavatta, – már hagyománnyá vált, hogy Bodoki Károly halálának évfordulóján, /mely most a 155./ megemlékezést tart a KÖVÍZIG és a Baráti Kör. Ez alkalomból a helyszínen **Szabó János** vízügyi igazgató mondott beszédet, melyben kiemelte, milyen nagy nehézségekkel kellett a folyószabályozások korában a mérnököknek megküzdeni, viták és támadások kereszttüzében megtalálni a megoldást az árvízkatasztrófák elkerülésére. Számos kiváló mérnök dolgozott ezen, közülük is kiemelkedett Bodoki Károly, kinek munkássága szimbolizálja az egész kort. Beszédében felidézte a Bodoki-Emlékév, a szoboravatás és emlékünnepe eseményeit is, mely lassan egy évtizede, Bodoki Károly születésének bicentenáriumán történt. A KÖVÍZIG koszorúját Szabó János igazgató úr, a BK koszorúját pedig Czakó András vezetőségi tag helyezte el. A megjelentek mécsesek gyújtásával emlékeztek az évfordulón, mely a Baráti Kör évzáró eseménye is egyben.

2024.

Munkatervet készítettünk 2024-re, folytatva a hagyományokat és új feladatokat is megfogalmazva.

2024. Fontosabb eseményei: Január

Vezetői megbeszélés

Január 31-én tartotta a Vezetőség idei első ülését. A 2024. évi Munkaterv tervezetet előzőekben titkárunk mindenkinek észrevételre megküldte. A megbeszélésen a Munkaterv egyes pontjait vettük végig, elsőként a KÖVÍZIG –gel való közös feladatok egyeztetésére és az észrevételek megbeszélésére került sor.

2024. Fontosabb eseményei: február – március

Gyűjtőmunka

Örömmel adtunk javaslatokat a terem új képeinek kiválasztására. Az új fotók mind valamilyen formában Bodoki Károlyhoz köthetők / Sepsibodok, kapus–híd, székház, szobor/. Rövid életrajza is kihelyezésre került, melyen QR kód teszi lehetővé még számos információ elérését. Székelyhidi Attila, gyulai művész, 1986-os Bodoki Károly festménye már régóta díszíti a falat, s a mai vízügy székházról 1928-ban festett Szöllősi János kép is. Igaz, csak fotó másolatban, de ezután már ott függ a család által Orlai Petrich Somának tulajdonított - a 40 éves Bodoki Károlyt ábrázoló - olajfestmény is. Új színfolt Gracza Ferenc Folyószabályozás című festménye, az 1950-es évekből.

2024. Fontosabb eseményei: március Kutatás

Kisházi Péter ov. nyugdíjba vonulása előtt a szobájában lévő festményt a Bodoki Károly tárgyalóba felajánlotta. Miután nem volt ismert számunkra a festő, **Gracza Ferenc**, gyors kutatásba kezdtünk.

A kép címe: Folyószabályozás, és a Hármas Körös Péterszögi partvédőmű építése van rajta, mely Kunszentmártonnál van /dokumentációja megvan a Tervtárban./

Szinte az egész Baráti Kör nyomozásba kezdett, hogy többet megtudjunk a festőről. Sikerrel jártunk, összeállt az életrajz.

Az 50 éves a vízügy könyvben "A Gyulai Vízügyi Igazgatóság kinevezett dolgozóinak névsora", mely 1954-ben készült arról tanúskodik, hogy Gracza (Graca) Ferenc szolgálati ideje a vízügyi ágazatban 1940-ben kezdődött. 1909. május 28-án született, 94 évet élt. (Édesapja Gracza János, Szeged városi adótiszt, költő volt.)

1927-29 az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskola tanulója volt grafika szakon.

- 1946-ban Hódmezővásárhelyen a Kulturmérnöki Hivatalban dolgozik. 1948-ban József Dezső szabad rajziskolát szervezett Gyulán, az alapító tagok között volt Gracza Ferenc.
- Vasas Ferencné az Interneten talált adatokra, Pálinkásné Marika két festményét őrzi, Schriffert András a tervtárban kutatott, Benyik Éva egy szobában dolgozott Gracza Ferencsel a Tervezési osztályon, stb. Sok kiállításon szerepelt, elismert festő volt.
- Így tehát összeállt a teljes életút, ma már életrajzát ismerve nézhető a festménye.

2024. Fontosabb eseményei: március Ünnepség, névadás

A Víz Világnapi ünnepi igazgatói értekezleten, március 20-án, került sor – javaslatunkra - a Bodoki Károly tárgyalóterem névadására. Megtiszteltetésnek vettük, hogy meghívást kaptunk az értekezletre, melyen Bodoki Károlyra emlékezve **Juhász András vezetőszéki** tag előadást tartott. **Szabó János Igazgató úrral Czákóné Czédli Jolán** - a BK elnöke - leplezte le a Kistárgyaló az új nevét tartalmazó táblát, mely szerint ezután a **Bodoki Károly tárgyaló** nevet viseli.

2024. Fontosabb eseményei: március Ünnepség, Víz Világnap

A Víz Világnapjára a Körösök és a Berettyó felső vízgyűjtőjét, forrásvidékét és a folyókat bemutató tablóval készültünk. A március 22 én lezajlott városi ünnepségen a tablót készítői - **Vasas Ferencné és Czakó András** - nagy érdeklődés mellett be is mutatták.

Közben a Pádistról választott kész videó is szemléltette, milyen csodákat rejt a folyók felső vízgyűjtője. A BK több tagja is részt vett az ünnepségen.

2024. Fontosabb eseményei: március Előadás

Március 21-én **Török János tagtársunk** előadását hallhatták az érdeklődők, melyet „Munkavégzésem 1964. július 1-től 2007. augusztus 20-ig” címmel tartott, régi munkatársak emlékeit is bevonva, életútjának fontos állomásait felidézve. Jó volt hallani egy elkötelezett vízügyi dolgozó előadását, visszaemlékezéseit, talán a jelenlegi dolgozók is erőt meríthetnek példájából. Török János nyugdíjas vízügyi technikus, aki az Igazgatóságtól 43 éves munkaviszony után, az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztályról ment nyugdíjba 17 éve. Az igazgatósági szakszervezet titkáráként és a sportélet szervezőjeként, művelőjeként is jelentős a munkása, és biztosak lehetünk benne, ha még egyszer kezdhethné, akkor is ezt a pályát választaná!

Török János előadása a Nagyeremben

2024. Fontosabb eseményei: március 10 éves a Bodoki Károly szobor - megemlékezés

Bodoki Károly születésének 210 évfordulója és a szobor felavatásának 10 évfordulója alkalmából- már hagyományos módon, de most egy nappal előrehozva, március 28-án - a szobornál **Juhász Ilona** által ajándékozott virágtál elhelyezésével - emlékeztünk, köszöntve a tavaszt!

2024. Fontosabb eseményei: április Gyűjtőmunka

Adatok, képek a Vízügyi Igazgatóságok megalakulásának 70. évfordulójáról készülő Vízügyi Közlemények különkiadáshoz

2024-ben a Vízügyi Közlemények (VK) szakfolyóirat egy különszámban tervezi bemutatni az egységes vízügyi szolgálat 70. évét. Az elemző tanulmányban bemutatásra kerül a 12 vízügyi igazgatóság elmúlt 70 éve és a jelenlegi helyzete, melyhez a megadott tematika szerint az igazgatóságok készítettek összeállítást. A vízügyi igazgatóság ezen anyag összeállításához kérte baráti körünk közreműködését. Elkészítettük az igazgatóság vezetőinek névjegyzékét Excel formátumban a megadott tematika szerint, javaslatot tettünk az igazgatóság szakmai munkáját reprezentáló fotók közzétételére, valamint az irodalom jegyzék összeállításához adtunk javaslatot.

Javasoltuk továbbá, hogy az igazgatóság által összeállított anyag teljes terjedelmében kerüljön majd bemutatásra **a Körös-vidéki Hírlevél különszámban**, figyelemmel arra, hogy az országos anyagba várhatóan nem kerül teljes terjedelmében beépítésre az összeállított anyag.

2024. Fontosabb eseményei: április Sírgondozás, faápolás

Április 11-én a Református Ó-temetőben elvégeztük a Bodoki sírok tavaszi gondozását és a Szanazugi fákat is megtekintettük és ápoltuk./ Ugyanezt **Csiffári Nándor** vezetésével minden évszakban megtettük.

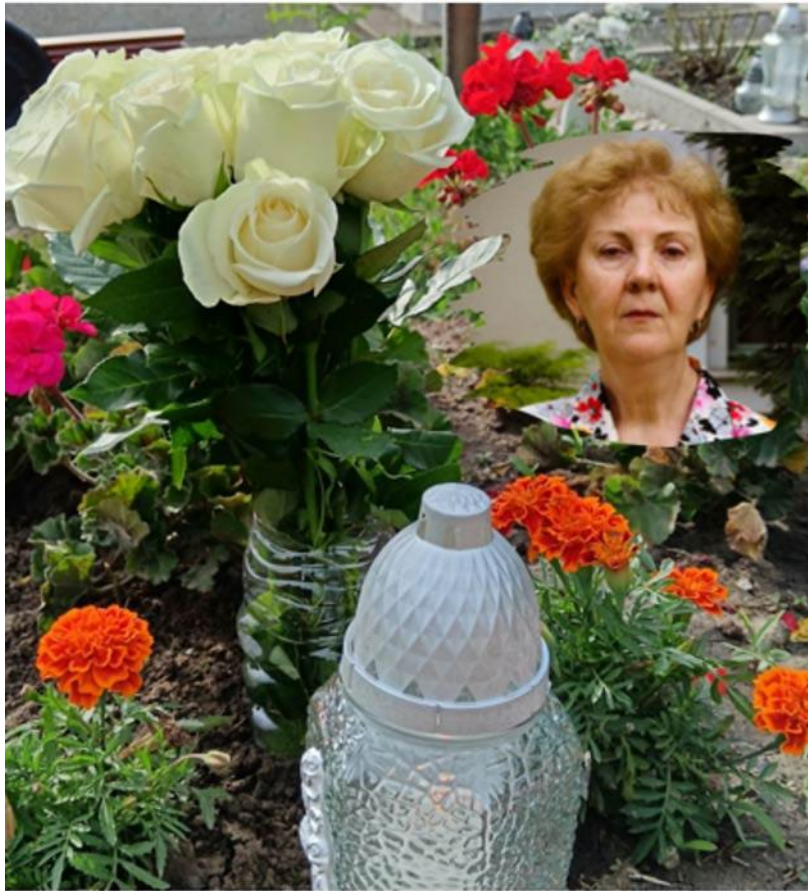
2024. Fontosabb eseményei: április

Összejövetel, előadás

Április 18-án vezetői megbeszélést tartottunk, melyen **Dr. Szlávik Lajos** is részt vett, aki az **1974-es nagy árvízről** tartott MHT ülés előadójaként érkezett az igazgatósághoz, és egy órát töltött velünk a tervezett VK-különszámról kötetlen beszélgetéssel. Az MHT kitüntetettjeinek adatait tartalmazó kiadványt és a VK. három új számát ajándékozta a BK-nek, melyet köszönettel vettünk. Az előadásán résztvettünk.

2024. Fontosabb eseményei
Tragikus hír.
Cserkúti Andrásné 2024. május 5.-én elhunyt

Fájdalmas veszteség érte baráti körünket, Cserkúti Andrásné Máriától kellett búcsút vennünk. (Megemlékezés a honlapunkon) Mária a Baráti Körünk egyik alapító tagja volt, aki 15 éven át végezte velünk ezt az önként vállalt, önzetlen munkát. Az első 10 évben az öttagú vezetőségben is meghatározó volt jelenléte, mindig lehetett számítani igényes, pontos munkavégzésére, alapos szakmai ismerten nyugvó véleményére. Utoljára a 2023. évet záró összejövetele volt velünk. A június 5-én tartott összejövetelelünkön fényképes összeállítással emlékeztünk rá, majd végső nyughelyén elhelyeztük a búcsú virágait és mécsest gyújtottunk.

Emléke velünk él tovább.

2024. Fontosabb eseményei: április Új Tagjaink

Baráti Körünk két új taggal bővült.

Nagy Sándor és Szászhalmi Marianna

csatlakozott hozzánk. Nagy örömmel fogadtuk őket, bár a hagyományaink szerinti, az összejövetelel történő bemutatkozás még nem történt meg, de a munkavégzésbe már aktívan bekapcsolódtak.

2024. Fontosabb eseményei: május Hosszúfokon segítség

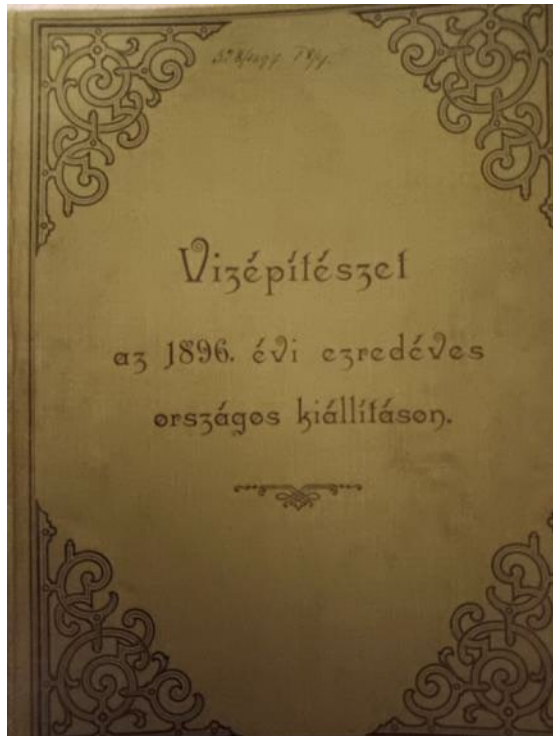
Ebben az évben a **Hosszúfoki Bodoki Károly Vízügyi Múzeum** - a teljes belső falfelületek újra vakolása és festése révén - megújult. Ezen munkálatok elvégzéséhez szükség volt a kiállító termek kiürítésére. A Baráti Kör februárban részt vett a kiállítás anyagának elbontásában, május 30-án pedig segédkeztünk a kiállítóterek visszapakolásában

2024. Fontosabb eseményei: június 5. Összejövetel-előadások.

Június 5.-én összejövetelet tartottunk a Bodoki Károly tárgyalóban. Az aktuális feladatok áttekintésén túl, három ppt. előadás hangzott el:

(1.) Czakó András "Az Ezredéves Országos Kiállítás vízépítészeti pavilonja" címmel bemutatta a millenniumi kiállítás kapcsán 1897-ban megjelent: Vízépítéset az 1896. évi ezredéves országos kiállításon c. könyvet, melyet **Gabnai Zsuzsa** ajándékozott az **Igazgatóságnak**

2024. Fontosabb eseményei: június 5.
Összejövetel-előadások.

(2) **Vasas Ferencné** Gracza Ferenc festő életéről tartott előadást, akinek Folyószabályozás c. festménye **Kisházi Péter** osztályvezető dolgozószobájából került a Bodoki Károly tárgyaló falára, a terem Víz Világnapján történt névadása kapcsán. Gracza Ferenc az 1950-es években a Vízügyi Igazgatóságon dolgozott.

Folyószabályozás

Akvarell a Gyulai várról, 1949.

1953-ban a Gyulai Vízügyi Igazgatóságon dolgozott

50 éves a Vízügy könyvből a kinevezett dolgozók névsorából 1954. június 9.

Sor- szám	Név	Beosztás	Születési év, hó, nap	Szolgálati idő kezdeté	Lakcím
81.	Graca Ferenc	műsz. rajzoló	1909. V. 28.	1940. VI. 19.	Szeged
82.	Pugymer György	műsz. rajzoló	1929. XI. 10.	1954. I. 4.	Gyula
83.	Varga Ferenc	szakmunkás gépész	1918. V. 1.	1947. II. 1.	Mezőberény

2024. Fontosabb eseményei: június 5. Összejövetel-előadások.

(3) **Czakóné Czédli Jolán** Mosonyi- emlékeket mutatott be előadásában, „Tények és tanúk” címmel, avagy „senki sem próféta a saját hazájában”. Az írásokat a Németországi Essenből **dr. Kovács Lajosné Zsóka** küldte, (aki személyesen jól ismerte a számukra baráti Mosonyi házaspárt), most elhunyt férje, dr. Kovács Lajos mérnök (a Vízügyi Igazgatóság egykori dolgozója) hagyatékában talált olyan írásokra, amelyeket a Mosonyi Emlékszobába szánva postázott. (Az előadások a honlapunkra is kikerültek)

KEDVES JOLIKA ÉS ANDRÁS !!

A HOSSZÚ TELEFONALÁS UTÁN
MÉG TOVÁBB OLVASGATTAM A DO-
BOZBAN TALÁLT ÍRÁSOKAT MOSONYI
EMIL BÁCSTÓL ÉS LAJOSTÓL CA.
FÉL KETTŐIG TALÁLTAM MÉG JOÉ-
VES MŰSÁG-CIKKEKET, AMIK A
NAGYMAROSI-VÍZLEPCSŐVEL KAP-
CSOLATOSAK.

TALÁLTAM EGY LAJOS-ÍRT LEVE-
LET, AMIT AZ AKKORI KÖZTÁRSÁ-
SÁGI ELNÖKHÖZ-DR. SÓLYOM LÁSZ-
LÓHOZ ÍRT ÉS KÜLDÖTT, MELYE TER-
MÉSRETESEN NEM KAPOTT VÁ-
LASZT.-ÉRDEMES VOLT SOKÁIG
FENNMARADNOM ÉS ÚJRA OLVASNI
EREKLET. (MEGTALÁLTAM A CÍMTÁRAT)

KIVÁNCOK NEKTEK-AZ EGÉSZ CSA-
LÁDNÁK-NAGYON KELLETES MŰS-
VÉTI ÜNNEPEKET

SZERETŐ ODAGONDOLÁSSAL
ZSÓKA

2024. MÁR. 20.

MOSONYI TÉTELEI AZ EMBERI MAGATARTÁSRÓL

TANULMÁNY

Írta:

DR. MOSONYI EMIL

Kiegészítette és szerkesztette:

Dr. Horváth Lórándné dr. Mosonyi Magda

Büdingen — Budapest — Tihany
1996—1997.

Bizalmas, közzétételre csak engedéllyel történhet.

Levél a Barátaimhoz!

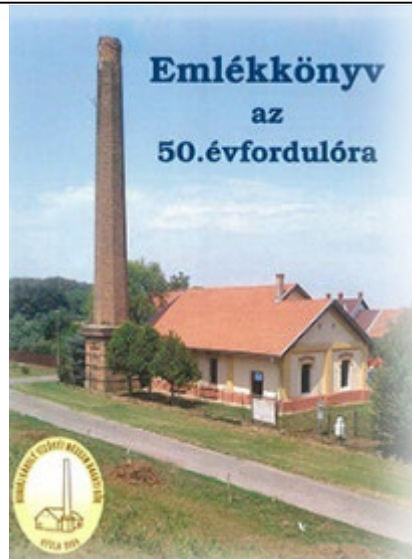
A "Vargha & Co." győzött. Sajnos a
magyar nép életirányzatának és nemzet-
közi megbecsülésének kudarca.

Két mellékletet csatoltam e levélhez.
Az első, egy nemzetközi konferencia prog-
ramjának meghirdetése, azt bizonyítja,
hogy a fejlett ipari országokban, de a fej-
lődőben levőekben, és a fejletlenebbben is,
nagy erőfeszítéssel foglalkoznak a környezetnek,
de különösen a Föld atmoszférájának
megvédelmére érdekében a vízterő haterőforrásá-
vá, tehát építene.

Ezzel szemben — amint a második melléklet
tanúsítja — van olyan elmaradt ország is,
ahol, az eléggé szegény nép terhére, nagy
költséggel lebontanak.

A múlt század technikai, s ezzel együtt
szociális fejlődésének története tanúsítja,
hogy akkor is voltak "Varghák", akik ugyan-
olyan tudatlansággal és ügyrendiségével,
a népet megfélemlítő populista stílusokkal,
mint a ma is, meg akarták akadályoz-
ni a vasutat és a budapesti Láncföld
építését.

2024. Fontosabb eseményei: július 19. Ünnepeltünk

2024. július 19-én ünnepeltük a hosszúfoki **Bodoki Károly Vízügyi Múzeum** megnyitásának **50. évfordulóját a helyszínen.**

Az igazgatóság a lehető legméltóbb módon ünnepelte meg ezt az évfordulót. Az épület csodálatosan megújulva, festve, szigetelve, újkori fényében, és a kiállítás szépen áttisztítva fogadja a látogatókat. A szabadtéri kiállítás gépei újrifestve, feliratozva ragyognak.

Az évforduló napján a Baráti Körből heten megtekintették a felújított kiállítást, és közben emlékeztek a régi időkre, nem hagyományos ünnepi beszéddel, hanem „kötetlenül” minden résztvevő röviden elmondta, az 1974-es múzeum alapításkori, vagy ahhoz fűződő emlékeit. Az évfordulóra számos dokumentumot tartalmazó **Emlékkönyvet** készítettünk, /**Alberti Nagy Mariannak** külön köszönet érte/ melyet a helyszínen elhelyeztünk.

2024. Fontosabb eseményei: augusztus Kirándulás

2024. augusztus 27-én egy jó sikerült **Ottomány-Nagykároly** kirándulás részesei voltunk.

A 2013-ban átadott gyulai TájVízHáz-at megvalósító EU-s projekt határon átnyúló ikerprojektje a romániai Érmelléken lévő ottományi Komáromi-Kúria felújítása és Kiállítóházzá fejlesztése volt. Baráti Körünk is segítette annak idején a projekt pályázatot, majd a megvalósítást, s több ízben ellátogattunk oda.

2024. Fontosabb eseményei: augusztus Kirándulás-Ottomány

Ottományban átadtuk az általunk készített **Szabó István Emlékkönyvet** Horváth Béla polgármester és Szűcs György Kúria vezető részére, benne megfogalmaztuk azt a reményünket, hogy **Szabó Istvánnak egy Emléktáblája lesz Ottományban, talán éppen a Kúria falán./ A tanár úr szinte polihisztor volt lokálpatrióta , helytörténész és sok más módon emlékezetes.-Életútja a Szűcs Györgytl kapott kiadványban szerepel nagy örömünkre! Hétköznapi hős volt!**

BODOKI KÁROLY VIZÜGYI MÚZEUM BARÁTI KÖR
5700 Gyula, Városház u. 26.
E-mail: bodoki.baratikor@kevizig.hu
Honlap: <http://intranet.kevizig.hu/baratikor>

EMLÉKKÖNYV

**Szabó István /1934-2016/ tanár úr emlékére
- aki 2024. december 14.-én lenne 90 éves -**

értéktերemtő és múlt őrző munkássága előtt tisztelegve:

a Bodoki Károly Vizügyi Múzeum Baráti Kör

Gyula-Ottomány 2024. szeptember 27.

2024. Fontosabb eseményei: augusztus Kirándulás-Nagykároly

Nagykárolyban a **Károlyi kastélyt** tekintettük meg, mely nagyon impozáns épület, szép parkkal, gazdag kiállítási anyaggal. A település elnevezéséhez és az épülethez egyaránt kapcsolódó Károlyi-család történetébe is betekintést nyertünk. A gépkocsikat az **Igazgatóság biztosította számunkra**, és **Juhász András és Schriffert András** vezették.

2024. Fontosabb eseményei: szeptember-október

Árvíz a Dunán és összejövetel

A Dunai árvíz szeptemberben nagy szakmai élmény volt az aktív dolgozóinknak, de mindjárt október elején összejövetelt tudtunk tartani. Itt nagy érdeklődéssel hallgattuk **Schriffert András** képes visszaemlékezéseit a dunai árvízvédekezésről, egyúttal bemutatta **Jobbágy Zoltán** érdekes képeit, videóit is, amit az árvízről készített.

Juhász András pedig az Ottományi-Nagykárolyi kirándulásunkról tartott színes beszámolót.

2024. Fontosabb eseményei: október Kapcsolat Mosonyi Emil lányával

Dr. Horváthné dr. Mosonyi Magda keresése végre eredménnyel járt, **Dr. Szlávik Lajos a hozzájárulását kérte** a Kovácsné által küldött Mosonyi tanulmány közléséhez, Ő hozzájárult. Mi is írtunk neki BK bemutatkozó levelet, küldtünk fotókat dr. Mosonyi Emil professzor úr látogatásairól. **Válasza az alábbi**, köszöntük értékes gondolatait, gyógyulást, jó egészséget kívántunk neki, 87 éves, szép tudományos pályája volt.

Magda Horváth-Mosonyi <horvathmosonyim@gmail.com>
címezett: én ▼

2024. okt. 6. 15:49 ☆ ☺ ↶ ⋮

TiszteltCzakóné, kedves Jolán!

Elnézést a bizalmas megszólításért, valamint,hogy ilysn sokára válíszolok krdves levelükre, de gondolom, nem hiányolták, volt elég dolguk az utóbbi hetekben.Ém sem voltam túl jól , nagyon megviselnek a meteorológiai frontok.Hiába, a 87.-et taposom.

Tudok a gyulai emlékszobáról, még édesapám felesége beszélt róla ó ott volt a megnyitáson.

Nagyon jól esik, hogy édesapám e,lékét így ápolják.Ahogy már Szlávik profeszor úrnak írtam,„van egy dosziém, amiben összegyűjtöttem édesapámmal, lkapxsoéatos.dolgokat, sajnos, amíg a kórházban voltam feldúlták a lakásomat kiborogatták az íróasztalom fiókjait persze gazdája nincs a dolognak, feltételezem, hogy azok a rokonaim teheték, akiknél kulcs volt, persze mindegyik tagadja, egyik elbökte véletlenül, hogy nem hitték,hogy még élve előkerülők, az orvosok sem biztatták őket .- stroke,majd a János kórházban elkapott tüdőgyuladással fűszerezett Covid. gondolom,kíváncsiak voltak már az örökségre. Jobulásra sajnos sok esély nincs.Természetesen mindenki tagad.Azererrdmény sz, hogy nem férek hozzá a dolgai,mhoz. csak az emlékeimre tudok hagyatkozni. A melékelt privát leveleket nem ismerem,azok nem is nekem szólnak szerintem,ha szükaégesnek tartják, nyilbvánoságra lehet hozni, bár a sok fafejú öncsinálta próféta véleményén nemigen változtat..A z említett köny megvan, még édesapámtól kaptam.Köszönöm.a felajánlott prospektusokat fotókat örömele fogadom. Ha én talállok valami érdekeset,jelentkezem. sajnos a kapcsolatartás nem könnyű mivel kerekesszékkal jutok el a dolgozószobába az íróasztalomhoz.Igy mozogni rend kezdtém fiókról fiókra rendet rakni,nagyon nehéz és fárasztó.Ugyanez vonatkozik a laptop használatra is, ezért elnézés Köszönetel és szeretettel Lüdvözlöm a BarátiK Kőr tagjait.

i

Üdvözrettel: MosonyiMagda

2024. Fontosabb eseményei: október Értéktári javaslat

Átadtuk benyújtásra intézésre a Vízügyi Igazgatóságnak **Gyula első ártézi kútja**, a Petőfi téri kút értéktári javaslatát, melyet **Vasasné Ági** készített **Kocsor-Kiss Dóra** felsőfokú tanulmányai kapcsán készített vizsgaanyaga felhasználásával.

A kép a jelenlegi állapotot mutatja, az eredeti másképp nézett ki.

2024. Fontosabb eseményei: október-november Emlékezés

Halottak napja előtt **Csiffári Nándor** révén sírgondozást tartottunk az Ó Református temetőben a Bodoki síroknál, idén sikerült előre is léptünk, **Török János segítségével** festés és javítás is kezdődött. Halottak napján koszorúkkal és mécsesekkel emlékeztünk.

A „mindenki mécsese” lángja a Bodoki síroknál
elődeink, elhunyt kollágáink, tagtársaink emlékét
hirdeti.

**Sajnos Lázár István volt tagtársunk is már
2024.október 16 óta közjük tartozik,
nyugodjanak békében!**

*„Vannak csillagok, melyeknek fénye világít a földön,
Mikor ők maguk már régen nincsenek helyükön.
Vannak emberek, akiknek csillogó emléke világít,
Amikor ők maguk már nincsenek köztünk.
Ezek a fények csillognak és különösen,
Ha sötét az éjjel: mutatják az utat az embernek.”*

/Szenes Hanna/

2024. Fontosabb eseményei: november 13. TájVízHáz és vezetői értekezlet

Csiffári Nándor tagtársunk élményszámba menő, lelkes, szakszerű tárlatvezetése mellett végig jártuk a TájVízHáz geodéziai műszereket bemutató kiállítását.

A **TájVízHáz** kiállításának színesítésére mi is adtunk át ajándékokat (Gallacz **Monográfia** és a **Milleniumi vízügyi Kiállítás** könyve), melyeket **Gabnai Sándor** hagyatékából lánya, **Gabnai Zsuzsa** tagtársunk adományozott a Vízügy részére.

2024.

2024-ben a honlapunkon megjelent hírek,
emlékezések

**2024-ben a honlapon megjelent rövid híreink
csak átfutva, mindig van „mögöttük” háttéranyag is**

Dóka Klárara emlékezünk születésének 80. évfordulóján

Dóka Klára (Léva, 1944. február 25. – Budapest, 2012. november 15.) magyar levéltáros, történész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora. 1968-ban végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem magyar-történelem szakán. 1969-ben doktorált, 1974-ben megszerezte a történelemtudományok kandidátusa, 1996-ban az akadémiai doktori fokozatot. Munkatársa volt Budapest Főváros Levéltárának, 1974-től az Országos Vízügyi Levéltárnak, 1984-ben az Új Magyar Központi Levéltárnak.

Munkásságának vízügyi vonatkozása jelentős, az 1974-ben alakuló Országos Vízügyi Szaklevéltárban dolgozott hét évig. 1981-ben egy jól működő, megszervezett levéltárat hagyott ott, amit munkatársaival a semmiből hoztak létre. Kedvenc területe volt a Körös-vidék.

Tisztelettel emlékezünk Dóka Klára!

Bodoki-évfordulók ünneplése

A KÖVÍZIG Víz Világnapi ünnepélyes Igazgatói értekezletén, 2024. március 20-án emlékeztünk meg Bodoki Károly /1814-1868/ születésének 210. évfordulójáról is. **Juhász András** vezetőségi tagunk előadásában ismertette Bodoki Károly életútját, aki a reformkor neves mérnöke volt. A Körösök és a Berettyó szabályozási munkáival, a szabályozási társulatok szervezése, irányítása, a nyugat-európai körútján szerzett tapasztalatai, a Békés Megyei Takarékpénztári egyesületi igazgatói tevékenysége révén, és közéleti szerepével, gazdálkodásával is kiemelkedett.

A székház előtti téren áll Bodoki Károly szobra, mely **Széri-Varga Géza** alkotása, 2014. március 29-én, a bicentenáriumon, a mérnök születésnapján lett felavatva, most 10 éves. Nagy népszerűségnek örvend a városban. A Baráti Kör minden évben virágot helyez el a szobornál az évfordulón.

Góg Imre (1924-2008.) centenárium

100 évvel ezelőtt, 1924. április 8-án született „Imre bácsi, a vízügyi történetkutató”. Talán sokan emlékezünk még rá, aki saját magának adta ezt a titulust. Imre bácsi teljes lényével rászolgált erre az elnevezésre.

Emlékezett és emlékeztetett:

évfordulókra, neves személyekre, nagy művekre, azok megvalósítási körülményeire. Boldog volt, ha ő mutathatta be Erdély gyönyörű tájait, hozzáfűzve a mondákat, tudnivalókat a Magyar Hidrológiai Társaság kirándulásain, vagy a Nyugdíjas Klub útjain. Ez az érzés átragadt az útitársakra is, sokan miatta lettek Erdély, vagy a Felvidék szerelmesei.

Kirándulásaink során meghatódva hajtott fejet és helyezett el váratlanul egy-egy kis koszorút, vagy nemzeti színű szalagot neves síroknál, emlékműveknél, csatamezőkön.

Tisztelettel emlékezünk Góg Imrére!

128 évvel ezelőtt nyílt meg a Vízépítészeti pavilon a millenniumi kiállításon

Honfoglalásunk 1000. évfordulója alkalmából 1896-ban hatalmas ünnepség-sorozat volt, főként a fővárosban. Átadták a földalatti vasutat, a Nagykörutot, a Ferenc József hidat és a kiépített rakpartot is, többek között ekkor készült el az Iparművészeti Múzeum, az Operaház, valamint a Műcsarnok. Az évforduló csúcspontját a 1896. május 2-án megnyitott ezredéves kiállítás jelentette, mely a Városligetben kapott helyet. A reprezentatív kiállítás nagy sikert aratott, fél éves nyitva tartása alatt több százezren látogattak el a Városligetbe. A 128 éve megnyitott tárlaton saját pavilont kapott a vízépítészet is, hogy bemutassa múltját és a 19. században megkezdődött nagy fejlesztéseket, illetve azok eredményeit.

Megjelent róla egy szép reprezentatív kiadvány is, melynek egy példányát **Gabnai Zsuzsa**, a Múzeum Baráti Kör tagja, Édesapja, **Gabnai Sándor** /1918-2000/ vízügyi főelőadó hagyatékából, a Víz Világnapján a Baráti Körünk révén, az Igazgatóságnak ajándékozta.

Fájó szívvel búcsúzunk Cserkúti Andrásné Máriától /1951-2024/ ny. titkárságvezető mérnöktől

Mély megrendüléssel kaptuk a szomorú hírt, melyben arról értesültünk, hogy Cserkúti Andrásné 2024. május 5-én, Anyák napján elhunyt. Mária a Baráti Körünk egyik alapító tagja volt, aki 15 éven át végezte velünk önkéntes munkánkat. Az első 10 évben az öttagú vezetőségben is meghatározó volt a személyisége. Mindig lehetett számítani igényes, pontos munkavégzésére, alapos szakmai ismerten nyugvó véleményére, részvételére a feladataink végrehajtásában, jó ötleteire a terveink készítésekor. Utoljára a 2023. évet záró összejegyzetelen volt velünk.

Nagy elismeréssel emlékezünk meg szakmai pályafutásáról is, mely végig a KÖVÍZIG-hez kötötte. Ő volt a **Körös-vidéki Hírlevél** első szerkesztője. 2007-ben vonult nyugdíjba. Emlékét szeretettel őrizzük és munkásságát példaként állítjuk az utódoknak!

Csiffári Nándornak gratulálunk a Pro Aqua Díjhoz

A Magyar Hidrológiai Társaság 2024. május 28-án a Nemzeti Közszerolálati Egyetem Szent László Kápolnájában tartotta 2024. évi rendes közgyűlését, melyen Csiffári Nándor tagtársunk Pro Aqua Díjban részesült.

Csiffári Nándor 1974-ben végzett az Erdészeti és Faipari Egyetem Földmérés i és Földrendező i Főiskolai Karán. 41 éven át tartó pályája során folyamatosan az igazgatóság dolgozója volt geodétaként, majd 1983-tól geodéziai csoportvezetőként. 2004-től Geodéziai Tervező i (GD-T), illetve GPS navigációs szakmérnöki képesítéssel is rendelkezik. Kimagasló színvonalú munkájával széleskörű elismerést vívott ki önmaga és a Vízügyi Igazgatóság geodéziai tevékenysége számára. 2013-ban Igazgatósági díjjal, 2015-ben aranygyűrűvel tüntették ki. 2016-tól aktív tagja, majd 2020-tól vezetőségi tagja a BKVMBK-nek.

Szívesen vesz részt a vízügyi szakma népszerűsítésében, munkálkodik a vízügyi sírok, emlékfák, emlékhelyek felkutatásában/rendben tartásán és aktív részese a Baráti Kör értékméntési munkájának. Példaértékű a szakmai pályája, tudása és önkéntes munkája! Örömmel gratulálunk az elismeréshez!

50 éve történt. Az 1974-es Körös-völgyi nagy árvízre emlékezünk

A MHT Békés Megyei Területi Szervezete előadóülés keretében, 2024. április 18-án emlékezett meg a félévszázados évfordulóról. **Dr. Szlávik Lajos** érdekes előadásában részletesen ismertette az árvízi előzményeket, a hidrológiai helyzetet és a védekezés lefolyását. /Fontos következmény, hogy az árvízi szükségtározás ekkor vált a védelmi rendszereink szerves részévé, rövidesen megépültek a Körösök szükségtározói, a Mérgesi /1975-76./ és a Mályvádi /1975-77/, s azóta országosan is alkalmazzák ezt a módszert./

A véstározás és egyéb védekezési munkák következtében a Körösök menti térség a nagyobb árvízi katasztrófától így megmenekült. A delta azóta átalakult, új művek létesültek: körtöltések, Kisdelta tározó, kiépített megnyitási helyek és levezető műtárgyak növelik az árvízi biztonságot. A régi tanyavilág sajnos nem éledhetett újra, de a lakott és üdülőterületek védettek. A fél évszázada történetekre tisztelettel emlékezünk.

50 éves az Alföld első vízügyi múzeuma

2024. július 19-én ünnepeljük a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum megalapításának 50. évfordulóját. Az Alföldön, a Magyar Vízügyi Múzeum első fióklétesítményeként az 1971. óta már nem üzemelő gőzüzemű Hosszúfok I. szivattyútelep épületében nyílt meg a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum, a vízügyi múlt emlékeinek megőrzése érdekében. A kiállítási teremben a Körös-vidék vízügyi múltját, a folyószabályozások, ár- és belvízmentesítések történetét tablók mutatják be, a vitrinekben pedig a vízimérnöki munkával kapcsolatos, korabeli műszerek és dokumentumok gyűjteménye található. 1976-ban kültéri kiállítással bővült a tárlat, mely szivattyúkat, s más vízgépészeti berendezéseket mutat be.

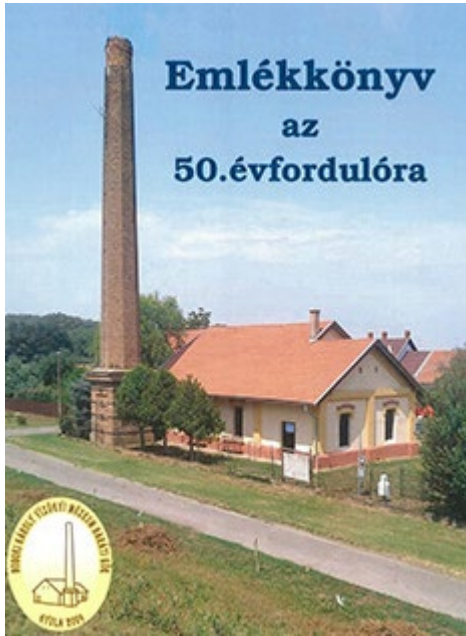
Nagy örömünkre az 50. évfordulóra a homlokzati felújítás után **megújult az épület belsője**, a vakolatok helyre lettek állítva, a falak és a kültéri gépek újra lettek festve.

Gabnai Sándorra /1918-2000/ emlékezünk, a hosszúfoki Bodoki Károly Vízügyi Múzeum megnyitásának 50. évfordulóján

A Baráti Körünk híreiben gyakran fordul elő egy név: Gabnai Sándor. Hol úgy, hogy a hagyatékából ajándékozott lánya, - **Gabnai Zsuzsa**, aki a Baráti Körünk tagja - valami értékes vízügyi emléket /kutyogatók, Vízépítéset az 1896. évi ezredéves kiállításon c. könyv/, hol érdekes írására bukkantunk egy régi újságban /Bodoki major/, hol arról olvasunk, hogy az 50 éve, 1974. július 19-én megnyitott hosszúfoki múzeum gyakorlati létrehozója ő volt. Takács Lajos alapító igazgató megbízta ezzel a kiemelt feladattal, melyet példaértékűen végzett el.

A Baráti Kör idősebb tagjai még ismertük Sanyi „bácsit”, aki utóbb a Vízgazdálkodási Osztályon dolgozott. Emlékezünk dokumentációs fotóira, írásaira, újításaira, az általa rajzolt mives vízgyűjtő térképre, alaposságára, sokoldalú tudására. A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum is munkájának nyomát őrzi, már 50 éve hirdette a vízügyi múlt nagyjait mellett az ő nevét is. Tisztelettel emlékezünk rá!

Névadónk megnyitásának 50. évfordulóját ünnepeltük Hosszúfokon

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum megnyitásának 50. évfordulóján, 2024. július 19-én, Múzeum Baráti Kör összejövetel keretében kilátogattunk Hosszúfokra, ünnepelni. Megtekintettük a szépen felújított épületet, a kiállítást, az újjá varázsolt gépészeti emlékeket és a Takács Lajos Emléksarkot. Jó volt látni a múlt emlékeinek megbecsülését, melynek megvalósításában a Baráti Körünk is részt vállalt. Felidéztük az 1974. júliusi időszakhoz fűződő emlékeinket: Gabnai Zsuzsa édesapjára, Török János a múzeum alapítási munkákra, Török Jánosné az árvízi feladataira, Czakó András és Csiffári Nándor az éppen akkori pályakezdésére, Czakóné Czédli Jolán a közeli szülőföldjére és az 1974-es árvízi munkáira emlékezett. Juhász András a jelen és jövő múzeumi feladatait mondta el.

Hegedűs András - mint a múzeumot évtizedek óta elhivatottan kezelő gátőr - átvette a Baráti Kör ajándékát, a jubileumra összeállított Emlékkönyvet, mely sok értékes dokumentumot tartalmaz és segítheti munkáját. Elhelyezte a Vendégekönyv mellett, melybe a Baráti Kör részéről a látogatás alkalmából bejegyzést tettünk.

A Baráti Kör látogatása Ottományban

A 2013. júniusában átadott gyulai Táj Víz Házat megvalósító EU-s projekt határon átnyúló ikerprojektje a romániai **Érmelléken lévő ottományi Komáromi Kúria** felújítása és **Kiállítóházzá fejlesztése** volt. Baráti Körünk is segítette annak idején a projekt pályázatát, majd a megvalósítást. Első látogatásunk alkalmával 2011. november 7-én ismeretséget, barátságot kötöttünk Szabó István tanár úrral, aki valóságos polihisztor volt, s aki szülőfaluja fejlesztéséért küzdött évtizedeken át, s a Komáromi- Kúria méltó megújulását is folyton szorgalmazta.

2024. augusztus 27-én a Baráti Körünk egy jó sikerült Ottomány-Nagykárolyi kirándulás részese volt. Szűcs György, a Kiállítóház vezetője mutatta be a Kúriát, ami életben van, fejlődik, népszerű, új utakat keres a hosszú távú fennmaradás érdekében. Folytatják az elődök munkáját, másként, más feltételekkel, de ugyanúgy elkötelezetten.

Megkoszorúztuk **Szabó István** sírját az ottományi temetőben, megemlékezve születésének 90. évfordulójáról. Nagykárolyban a Károlyi kastélyt tekintettük meg, mely nagyon impozáns épület, szép parkkal, gazdag kiállítási anyaggal.

Czédli György /1924-2010/ okl. mérnökre emlékezünk születésének 100. évfordulóján

Czédli György Körös-vidéki „vízügyes dinasztiából” származott. 1924. október 8-án született, s a Hókai csatornaörháznál, a Határér partján nevelkedett. Édesapja Czédli József csatornaőr volt. A Fekete-Körösi Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulat mérnökei látva éles esztét, tehetségét, a mérnöki pályára ösztönözték. Magánúton tanult és közben dolgozott, majd a Társulatnál alkalmazva kiváló vízmesterektől és nagytudású mérnököktől /pl. Simonfai László főmérnök/ a szakmai útmutatást is megkapta. 1951-ben a Műszaki Egyetem általános mérnöki karát elvégezve a Víz II. tanszéken egyetemi tanársegéd lett. 1952-től a Művelődésügyi és Közoktatási Minisztériumban az Egyetemi felvételi és elhelyezési osztályt vezette. **1963-tól a bajai székhellyel megalapított Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikum igazgatója lett, 13 éven át.** 1970-től a bajai technikum Főiskola és a BME hetedik kara lett.

1976-tól a BME Vízépítési Tanszék docenseként és Személyzeti oszt. vezető helyetteseként dolgozott. A Munka Érdemrend ezüst fokozatával ismerték el munkásságát 60. születésnapja alkalmából. Tisztelettel emlékezünk rá a vízügyes szakma nevében is.

Emlékezés a Baráti Körben

A Baráti Körben a Halottak napi megemlékezést neves elődeinkre, elhunyt Baráti Köri és Vízügyes társainkra, munkatársainkra - csendes főhajtással tisztelegve munkásságuk előtt - a Református Ó-temetőben, 2024. október 30-án 16 órától tartottuk. Koszorút helyeztünk el Bodoki Károly és Bodoki Kálmán sírján, és a „**Mindenki mécsese**” meggyújtásával közösen emlékeztünk. Sajnos az égi vízügyesek létszáma évről-évre nő, akik elmentek már, a vízügyi múlt részévé válnak, személyiségük és az általuk végzett munka emlékével.

A Református Új-temetőben Takács Lajos, Góg Imre, Gabnai Sándor, a Szentháromság temetőben Kienitz Vilmos, Pálincás Lajos nyughelyén és még **több temetőben, számos sírnál** róttuk le tiszteletünket. Nyugodjanak békében!

2024. dec 10. 15 éves a Baráti Kör ünnepi összejövetel az Igazgatóság Nagytermében

Az összejövetel keretében 15. születésnapunkat ünnepeltük, **Czakóné Czédli Jolán** beszámolót tartott az éves munkáról, megújítottuk a KÖVÍZIG-gel kötött BK megállapodást. Részt vett **Lúczy Gergely** a KÖVÍZIG új kinevezett igazgatója is az összejövetelen, aki elismerésre méltónak ítélte munkánkat.

2024. december 10.

Koszorúzás az OTP-nél lévő Bodoki Emléktáblánál, ahol Lúczy Gergely igazgató mondott ünnepi beszédet.

A KÖVÍZIG részéről **Lúczy Gergely** és a Baráti Kör részéről **Schriffert András** helyezte el a koszorúkat, majd mécsest gyújtottunk, ezzel is emlékezve a 156 éve elhunyt mérnökre, Bodoki Károlyra.

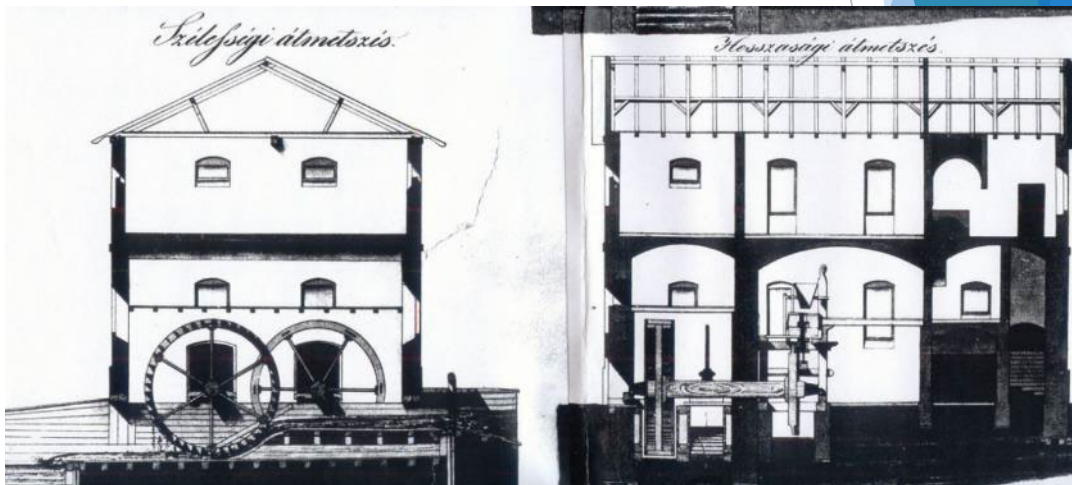
2025.

A Baráti Körben minden évet a munkaterv összeállításával és elfogadásával indítjuk, Így történt ez most, eddig ebben az évben is, Munkatervünk tartalmazza a szokásos programokat,/ Víz Világnap, Bodoki sírok gondozása, Emléktábla koszorúzás, kirándulás stb. de új feladatokat is.

Gyulavarsándtól-Körösbökenyig előadás

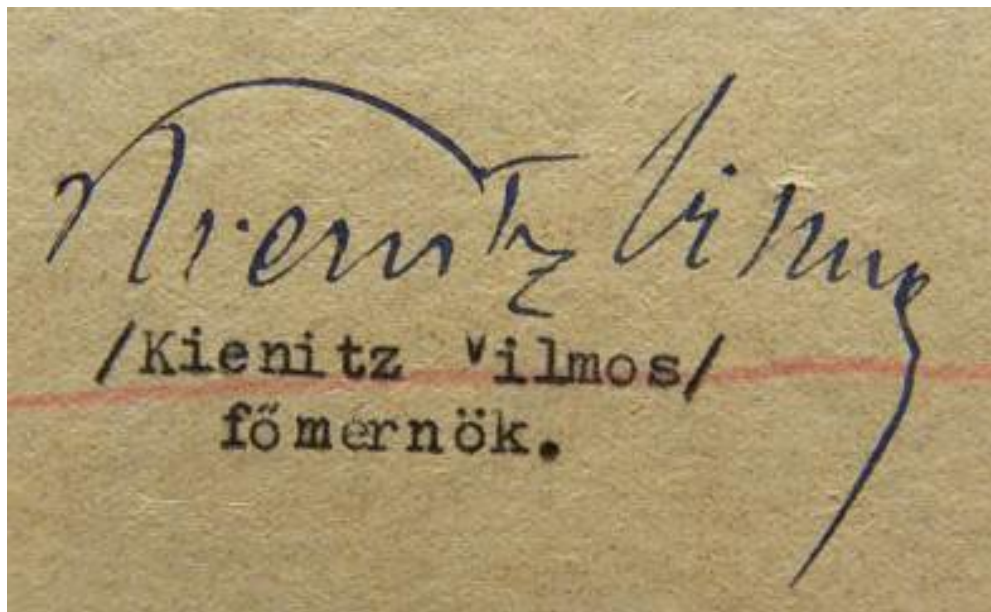
- ▶ Kirándulást tervezünk a „Malmok földjére,, a Beszédes-féle **Malomcsatorna** 185 évfordulója alkalmából. Többek között ehhez kapcsolódott **Czakó Andrásnak** az összejövetelünkön megtartott figyelemfelkeltő, értékes ppt előadása is, melyben bemutatta az egykor oly nagy jelentőséggel bíró csatornát.

Kienitz Vilmos a Wikipédián

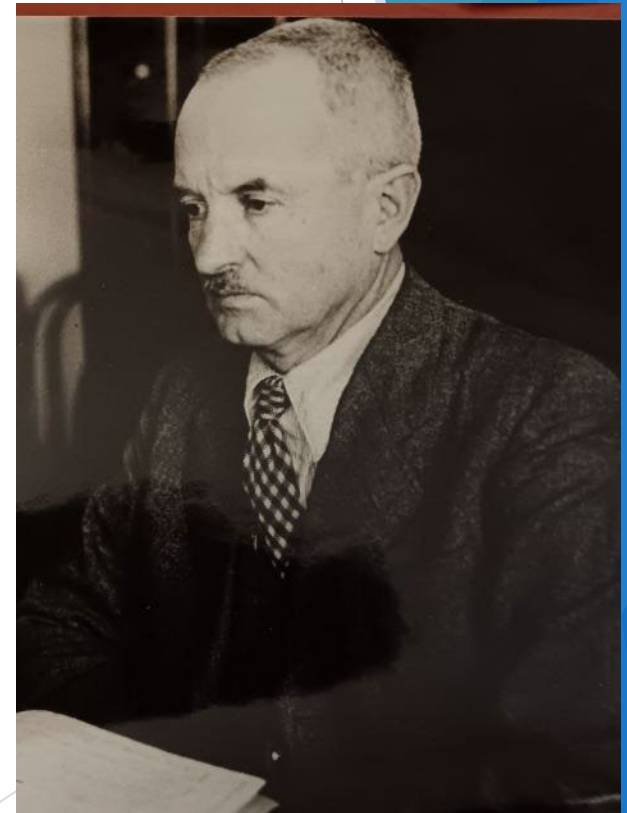
Februárban **Tóth Mónika**, Kienitz Vilmos egyik leszármazottjának (**Kienitz Pál**) hozzátartozója azzal kereste meg Baráti Körünket, hogy Kienitz Vilmos munkásságának emlékére, szeretne a Wikipédián egy információs oldalt nyitni és kérte, hogy segítsük munkáját. Időközben az információs oldal elkészült, az interneten megtekinthető. (Az összeállítás utal a Baráti Kör értékmegőrző munkájára is.)

https://hu.wikipedia.org/wiki/Kienitz_Vilmos

Eredeti Bodoki Uhrin és Kienitz dokumentumok

Kósa Ferenc özvegye Kósáné Hunyad Tünde a hagyatékból vízügyes vonatkozású fotókat, s néhány archív dokumentumot adott át az Igazgatóságnak, többek között eredeti fotókat Bodoki Károlyról és Bodoky Lajosról, Kienitz Vilmosról, és aminek különösen örültünk az **Uhrin János Vízmesteri** oklevele volt.

A Víz Világnapja 2025.

A 2025-ös Víz Világnap fő témája: „Őrizzük meg gleccsereinket!” A Baráti Kör ehhez kapcsolódva két posztert készített, az egyik a gleccserek és a jégmezők keletkezéséről és a jégben tárolt édesvízkészlet jelentőségéről, a másik a „jégvilág” olvadását eredményező klímaváltozásról szólt. A Vízügyi Igazgatóság szervező munkáját ötleteinkkel is segítettük.

A Baráti Kör részéről a helyszínen **dr. Vasas Ferencné és Czakó András** az általuk összeállított tablókát ismertette, **Málik Emma és Csiffári Nándor** a tájékoztatásban, **a Baráti Kör aktív vízügyi dolgozói** pedig az igazgatóság által kivitelezett programokban működtek közre.

Festménykiállítás vízügyi vonatkozású képekből

A József Dezső Alkotótábor Egyesület **Körösök tükrében** címmel, a Táj Víz Ház-ban megrendezett Víz Világnapi kiállításának is részesei voltunk. Egyrészt a kiállítás témájára, megszervezésére Baráti Körünk tett javaslatot, másrészt a kiállítók között szerepelt Baráti Körünk két tagja, **Marosán Rózsa és Nótáros Mihályné**. Alkotásaikhoz gratulálunk. A Baráti Kör tagjai szépszámmal vettek részt a kiállítás március 18-án tartott megnyitóján.

Ezred, március 18-án
Nótáros Mihályné

Újvárosi Vár
Marosán Rózsa

Kis híd a várak fölött

Marosán Rózsa

Bodoki Károly szobra immár 11. éve, hogy városunk közkedvelt köztéri alkotása. Bodoki Károly születésére (1814. március 29.) emlékezve minden évben virágot helyezünk el a szobornál, és kis mécsesek gyűjtünk, így tisztelegve a vízszabályozás kiemelkedő mérnökének munkássága előtt. Ebben az évben március 28-án kerül sor erre az eseményre.

Mostmár hagyománynak számít az is, hogy a megemlékezés virágait, a tavaszt idéző virágkompozíciót **Juhász Ilona** készíti. Köszönjük az önkéntes felajánlását.

AZ ORSZÁGOS
VÍZÜGYI FŐIGAZGATÓSÁG KIADVÁNYA

VÍZÜGYI KÖZLEMÉNYEK 2024. 2. szám

A Vízügyi Közlemények 2024. évi 2. füzetében **Dr. Szlávik Lajos** nagyon értékes, újinformációkat is tartalmazó cikkben emlékezett meg Mosonyi Emil professzor úrról, halálának 15-ik évfordulója alkalmából.

Közzétette továbbá a professzor úr által írt „Mosonyi tételei az emberi magatartásról” című tanulmányt is, melyre Baráti Körünk hívta fel a figyelmét. Így közkinccsé vált a tudós csípős, ironikus, humorral fűszerezett, szellemes írása az emberi magatartásról, mely írást a Németországi Essenből dr. Kovács Lajosné küldte, elhunyt mérnök férje hagyatékából, a Mosonyi Emlékszobába szánva azt.

Osztályvezetői kinevezés

**Gratulálunk, és köszönet titkárunknak,
Kőváriné Szabó Erzsébetnek**

Kőváriné Szabó Erzsébet látta el a Baráti Kör titkári teendőit az elmúlt 15 évben. Köszönjük a sok munkáját, a szervezéseit, a kommunikációt, mellyel tartotta a kapcsolatot a tagok között, az Igazgatósággal, a Bodoki leszármazottakkal, szervezte az életünket, összejöveteleinket. 2025. Január 1.-től kérésére a titkári teendőktől mentesült, azokat Schriffert András látja el a választásig. Ennek oka az az örömdetes esemény, hogy az Árvízvédelmi és folyószabályozási Osztály vezetőjeként megnövekedett feladatai és felelőssége mellett már nem tudja vállalni. Kinevezéséhez gratulálunk, jó munkát kívánunk! Reméljük, továbbra is számíthatunk a Vezetőségben végzett munkájára!

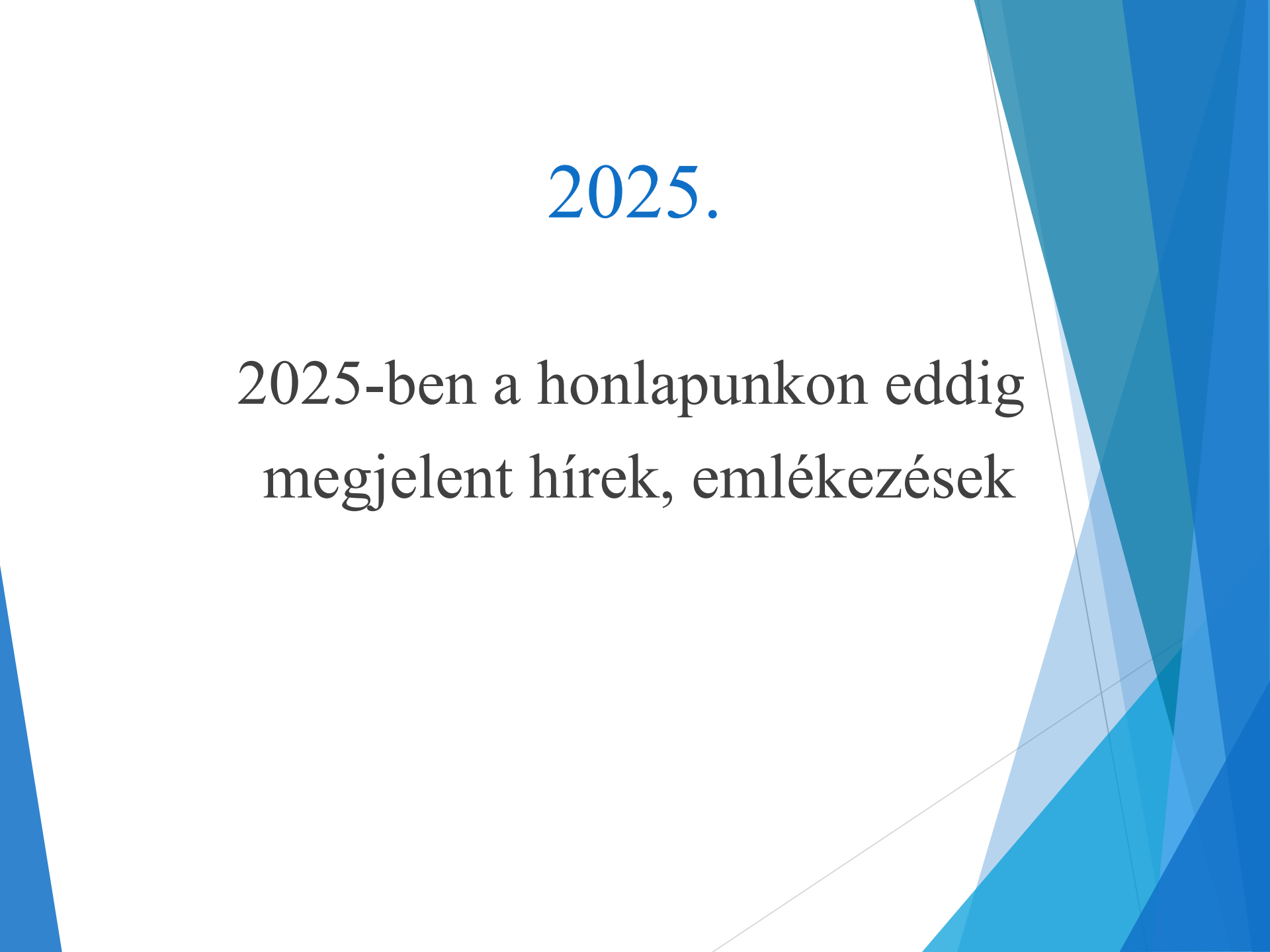

Schriffert Andrásnak, Baráti Körünk vezetőségi tagjának a Víz Világnapja alkalmából az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője, Főigazgatói Oklevél elismerést adományozott.

Számunkra külön öröm, hogy az indoklásban az általa végzett szakmai feladatainak méltatásán túl, hivatkozás történt a Baráti Körben végzett értékes munkájára is, melyet András kiemelkedő aktivitással és színvonalon végez.

Ezértől ő látja el a Baráti Kör titkári teendőit is.

Kitüntetéséhez ezúton is gratulálunk.

The background features abstract, overlapping geometric shapes in various shades of blue, primarily on the right side of the slide, creating a modern, dynamic feel.

2025.

2025-ben a honlapunkon eddig
megjelent hírek, emlékezések

Megemlékezés Dr. Mosonyi Emilről a Vízügyi Közleményekben

Már 15 éve múlt annak, hogy 2009. április 24-én életének 99. évében elhunyt Dr. Mosonyi Emil a „Vízépítés professzora”, kinek Emlékszobája idén lesz 15 éve, hogy 2010. november 24. óta látogatható a Táj Víz Házban. Életművéhez újabb adalék érkezett. Az írásokat, tanulmányt a Németországi Essenből dr. Kovács Lajosné küldte, elhunyt mérnök férje hagyatékából, a Mosonyi Emlékszobába szánva, ott lesz elhelyezve.

A Vízügyi Közlemények 2024.2. füzetében Dr. Szlávik Lajos emlékezik a Professzor úrra, nagyon értékes, új információkat is tartalmazó cikkében és lánya, Dr. Mosonyi Magda hozzájárulásával az említett tanulmányt is közzétette.

Nagy öröm számunkra, hogy így közkinccsé vált a tudós csípős, ironikus, humorral fűszerezett, pontos, szellemes írása az emberi magatartásról. Másik örömünk, hogy Dr. Mosonyi Magdával így a Baráti Körnek is sikerült kapcsolatot teremteni, aki köszönettel veszi az Édesapja emlékének gyulai őrzését.

Schriffert András szakmai elismerése

Mindig örömünkre szolgál, ha a Baráti Körünk tagjai munkájuk elismeréseként kitüntetésben részesülnek. Most Schriffert Andrásnak a Baráti Körünk vezetőségi tagjának gratulálunk, ugyanis a Víz Világnapja alkalmából az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője Főigazgatói Oklevél elismerést adományozott számára. Számunkra külön öröm, hogy az indoklásban hivatkozás történt a Baráti Körben végzett értékes munkájára is, melyet kiemelkedő aktivitással és színvonalon végez. A Baráti Kör számára az aktív dolgozók részvétele létfontosságú, nélkülük nem tudnánk az aktualitások jegyében működni. Andrásra mindig, mindenben lehet számítani, jó ötletei vannak, ott van a Bodoki sírok gondozásán, remek fotókat készít, az interneten vagy a tervtárban értékes archív anyagot gyűjt, informatikailag új megoldásokat talál, színvonalas cikkeket ír és érdekes előadásokat tart. A BK-ben 7 éve tag, 5 éve vezetőségi tag, - és nem melleleg- a BK titkári teendőit is ellátja január 1.-től, úgy, hogy közben a munkában is kiválóan helytáll.

Munkáját köszönjük és gratulálunk!!

További sok sikert, jó munkát, jó egészséget kívánunk!

"Körösök tükrében" - Víz Világnapi kiállítás a Táj Víz Ház-ban

Mit jelent számunkra a víz? Magát az életet! Ezen kívül, - vagyis ezen belül - kifogyhatatlan sok szerepe van az életünkben. A Víz Világnapjára létrehozott kiállítás bemutatja, hogy a tájban, a városképben, az évszakok változásában, az élővilágban hogyan jelenik meg fényei, színei, hangulatai, formái utolérhetetlen szépségében. Köszönettel tartozunk ezért az élményért a **József Dezső Alkotótábor Egyesület** kiállító tagjainak, /*Beleznai Mária, Hortobágyi Mártonné, Kondorosi Jánosné, Kurta Léna, Marosán Rózsa, Metykó Attiláné, Nagy Aranka, Nótáros Mihályné, Ócsai László, Orestyák Jánosné, Papp Mária, Pekár Edit, Szabó Anna, Szabó József, Sütő Jánosné, Dr. Stein Tamásné, Tóthné Bús Anikó, Ungváriné Spiegel Julianna, Dr. Wolf Ildikó*/ akik felvetésünkre vállalták azt a nemes feladatot, hogy tematikus, a vízhez, - Gyula városához, az Élővíz-csatornához, a Körösökhöz, a vízügyhöz - kötődő képekkel jelennek meg 2025-ben, a Víz Világnapra. Baráti Körünk „gondolat, ihlet ébresztőnek” mindössze egy vizekről gyűjtött képválogatással támogatta a kérést, most hálásan néztük a varázslatot, a kiállított képeket. Valóban visszatükrözik a víznek, a Körösöknek a szépségét, ezer arcát. A víz pusztítani, rombolni is tud, - gondoljunk itt a vízkárok elleni küzdelemre - de most főként az életető, gyönyörködtető szerepében látjuk.

Marosán Rózsa és Nótáros Mihályné Baráti Köri tagunknak és valamennyi alkotónak szívből gratulálunk, köszönetünket fejezzük ki és további sok szép festmény létrehozását kívánjuk!

A Baráti Kör a Víz Világnapján a gleccserekről

A Baráti Kör minden évben részt vesz a Víz Világnapi ünnepségen, közreműködik annak szervezésében, előkészítésében. Idén a Víz Világnapja 2025. logójában lévő jelmondatához: **Gleccservédelem** - kapcsolódva a BK két posztert készített, az egyik a gleccserekről, a másik a gleccserek olvadását eredményező klímaváltozásról szól. Javaslatot tettünk továbbá az igazgatóságnak egy, a gleccserekről vetítendő film összeállítására, egy „ilyen volt, ilyen lett” képpárosítási játék kivitelezésére, melyhez fotókat küldtünk, továbbá a jégolvadást szemléltető kísérlet bemutatására. A gleccserekkel kapcsolatos „stand” (poszterek, vetítés, és a képpárosítás) a Táj Víz Ház bejárata mellett került egy egységben kialakításra. Örömről szolgált, hogy a gyerekek érdeklődéssel figyelték a poszterekhez fűzött magyarázatot és nagy érdeklődéssel nézegették és párosították a gleccserek fotóit.

A BK részéről a helyszínen dr. Vasas Ferencné és Czakó András az általuk összeállított tablókat ismertette, Málik Emma és Csiffári Nándor a tájékoztatásban, több aktív vízügyi dolgozó pedig egyéb programokban működtek közre.

Bodoki Károlyra /1814-1868/ emlékeztünk, születésének 211. évfordulóján

Hagyománnyá vált a Baráti Körben, hogy Bodoki Károly születésének évfordulóján a bicentenáriumán felavatott szobránál gyűlünk össze, és virágok elhelyezésével, mécsesek gyújtásával emlékezünk meg munkásságáról.

211 éve annak, hogy a neves mérnök 1814. március 29-én Békésen megszületett. Apja Bodoky Henter Mihály földmérő, Békés vármegye mérnöke, anyja Major Terézia, aki a bába hibájából belehalt a fia születésébe. Keresztszülei Tomcsányi Kristóf békési járási főszolgabíró és felesége, Szathmáry Anna voltak. Édesanyja elvesztése miatt neveléséről mostohaanyja – s egyben nagynénje – Major Zsuzsanna gondoskodott. Apja korai halála után 1838-ban Bodoki Károly lett a vármegye mérnöke, később a Társulatok alapításánál, a Körösök szabályozásának tervezésénél és megvalósításánál, a Békés megyei Takarékpénztár Egyesületnél, és még számos más területen is kiemelkedő munkát végezve, elévülhetetlen érdemeket szerzett. A Bodoki család a polgárosodó Gyula nevezetes családja volt. Testvéröccse, Bodoky Lajos, és fia, Bodoki Kálmán is a mérnöki pályára lépve aratott sikereket, leszármazottai ma is jeles értelmiségiek szerte az országban. A szobor 11 éve hirdeti a dinasztia emlékét. Március 28-án 15 órakor helyeztük el az emlékezés koszorúját, s előtte, március 26-án a Református Ó-temetőben a Bodoki sírokat rendbe tettük, így tisztelve az évfordulón.

220 évvel ezelőtt, 1805. május 6-án lebontották Gyulán az utolsó helyi vízimalmot

Ez a hír jelent meg a Gyulai Hírlapban, mely arra készítet bennünket, hogy a vízimalmokra emlékezzünk. Működő vízimalmot látni ma mindenkinek élményszámba megy. Akár Túrístvándiban a Túron, akár a Balaton melletti Örvényesi-Séden hallgattuk a malomkerék zúgását, vagy akár Erdélyben a Bodok-közeli Kisbaconban /a Benedek Elek Emlékház közelében/, ámulatba ejtett bennünket. /Nem csak bennünket, hanem például ez utóbbi III. Károly angol királyt is, aki többször járt ott./ Baráti Körünk nem először foglalkozik a vízimalmokkal, már 2014-ben a Víz Világnapra egy tablót készítettünk, amely bemutatta a vízimalmok történetét, kitérve a gyulai malmokra is. Az eltűnt vízivilág ezen „képviselői” Gyulán mintegy 600 éven át voltak jelen, örölve a gabonát, törve a lőport, verve a posztót. Szerencsére Kiss Anikó /1933-2013/ gyulai muzeológus kutatta és feldolgozta a történetüket, mely meg is jelent a Békés Megyei Múzeumok Közleményei 5. füzetben. /Előtanulmány ez kirándulásunkhoz is, melyet a Beszédes-féle Malomcsatornához tervezünk./ Nostalgiaival gondolunk a vízimalmokra, melyekkel elődeink oly leleményesen hasznosították a víz energiáját. A malomgátak okozta fokozott árvízveszély, a folyószabályozások szükségessége és az új technikai lehetőségek miatt viszont a XIX. században a síkvidéki vízimalmok jórésze megszűnt üzemelni.

Rosenfeld: Gyula 1722

**Megköszönöm a vezetőség 5 évi munkáját
és a vezetőség nevében lemondok.**

KÖSZÖNET a leköszönő vezetőségnek

**Kőváriné Szabó Erzsébetnek,
titkárunknak**

A sok szervezésért, írásaiért, a,
a Vízügyi és Bodoki- családi
kapcsolattartásért, a 15 éven át
végzett
sok-sok **titkári** munkájáért!

Schriffert Andrásnak a szervezésekért, a
muzeális értékek iránti töretlen
elkötelezettségéért, fotóiért, előadásért, a
Kökény-ért a titkári feladatok végzéséért 2025.
jan. 1 óta.

Juhász Andrásnak a sokoldalú
érdeklődésért, a szervezésekért, a
muzeális értékek védelméért,
segítőkészségéért, vezetéséért,
előadásaiért elkötelezettségéért!

Dr. Vasas Ferencné vez. tagnak:
kutatásaiért, előadásaiért,
észrevételeiért, ötleteiért.
Értékes tablóiért, írásaiért,
prospektusaiért, plakátjáért, sok-sok
munkájáért!!

Czakó Andrásnak a folyamatos sok
fotózásért, a mindenben
közreműködésért, az előadásért,
sírgondozásért, tablókészítésért

Csiffári Nándornak a természet és vízügyi
múlt iránti elkötelezett szeretetéért, szervezésért,
sírgondozásért, TVH előadásáért,
segítőkészségéért.

A Bodóki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör tagjai
2025. május 28.

1 Alberti Nagy Mariann

2 Csiffári Nándor

3 Czakó András

4 Czakóné Czédli Jolán

5 Gabnai Zsuzsa

6 Galbácsné Stein Erzsébet

7 dr. Igricz Mária

8 Juhász András

9 Juhász Ilona

10 Kiss Katalin

11 Köváriné Szabó Erzsébet

12 Lázár Istvánné

13 Nagy Sándor

14 Málik Emma

15 Marosán Rózsa

16 Nótáros Mihályné

17 Pálinkásné Vereb Mária

18 Schriffert András

19 Szászalmi Marianna

20 Dr. Szlávik Lajos

21 Török János

22 Török Jánosné

23 dr. Vasas Ferencné

KÖSZÖNET a tagságnak

A **Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör** minden tagjának köszönetemet fejezem a munkában, a rendezvényeinken való részvételért, a támogatásért, de az érdeklődésért, a figyelemért is.

Nem egyformán érünk rá, önkéntes a munka, nincs kötelezettség.

Külön köszönet néhány tagunknak a nagyon sok munkájáért.

Hadd emeljem ki az **Alberti Nagy Mariann** készítette *Hosszúfoki Emlékkönyvet*, **Gabnai Zsuzsa** *Hosszúfok iránti elkötelezett támogatását*, **Juhász Ilona** szoborhoz készített *virág kompozícióit*, **Török Jánosék** *Szabó István emlékének szóló adományait*, **Marosán Rózsika** *vállalkozását az Alkotótábor Egyesület kiállítására*, **Nótárosné Erzsike** *vizes festményeit*, **Málik Emma** *Víz Világnapi munkáit, süteményeit*, **Lázár Istvánné**, **Galbácsné Stein Erzsébet** *kutatásait - a teljesség igénye nélkül választva.*

Remélem ebben a sokoldalú szellemi és néha fizikai munkánkban mindenki megtalálja a neki érdekes feladatot és örömet talál a múlt egy kis szeletének, vagy nagyobb eseményének felidézésében, őrzésében, avagy ünneplésében.

Az öt év alatt nagyon sok esemény történt, érdekes előadások, beszélgetések, viták, kutatások, ünnepek és hétköznapiak, összejövetelek és home office, levelezések voltak a Baráti Körben.

Mindezt az Emlékeztetők, a Hírlevélben megjelenő cikkeink és fotóink dokumentálják, és ezen beszámoló anyagát is összeállítjuk a másik két ötéves anyag mellé.

Mi is az ami még hátravan?

A vízügyi múlt kutatása kifogyhatatlan sok feladatot tartalmaz. A teljesség igénye nélkül:
Életrajzi gyűjtemény- Ki kicsoda? A KÖVÍZIG-nél?

Igazgatói Arcképcsarnok,

KÖKÉNY

a három tervezett Emléktábla: Vízügy Székház,

Folyammérnöki Hivatal és Társulati Székház....és folytathatnám még így tovább.

VÁLASZTÁS

A BK-ben a vezetőség-választó közgyűlés
koordinátora dr. Vasas Ferencné, ő
szervezte, tájékoztatás adott ki erről.

Időpont : **május 28.** (szerda)

▶ A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör

▶ ötéves munkájáról

- ▶ a teljesség igénye nélkül számoltam be.
- ▶ Részletesebben a 42 Emlékeztető, több mint ezer fotó és a Hírlevél számaiban rólunk szóló írások, beszámolók mutatják be, mit végzett a MBK az elmúlt több, mint 5 évben.
- ▶ Hiszem, hogy értékes, sokféle és szerteágazó feladatot végeztünk, remélve, hogy ezzel segítettünk, de tudva, hogy mi magunk is gazdagodtunk általa!
- ▶ Ha mások is úgy látják, ezt a munkát folytatni kellene, számtalan terv vár megvalósításra, ahol szellemi kapacitásunk, tapasztalatunk, erőnk szükséges!
- ▶ A magam nevében nagyon köszönöm a bizalmat!

▶ Köszönöm a figyelmet!

▶ Mindenkinek jó munkát és jó egészséget!

▶ Gyula, 2025. május 28.

▶ *Czakóné Czédli Jolán*